

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam

219. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1932. évi szeptember 25

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegdalonn elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Vajudik a magyar belpolitika

A jövő héten válik el, hogy ki lesz Magyarország új miniszterelnöke

Bethlen: „Még nem vagyok designált miniszterelnök“

Budapest, szeptember 23.

A magyar kormányválság első 24 órája természetesen a kombinációk, tervezetek és az izgalom jegyében telt el. Megoldást, kibontakozást nem hozott, nem is hozhatott.

Az egységspárt klubhelyiségében azonban rendkívül élénk volt az élet. A képviselők igen nagy számban verődtek össze, hogy megvitassák az eseményeket, azaz azokat a negatívumokat, amelyek Károlyi Gyula gróf egyéves uralmát jellemezték. A párt tagjai az élénk vitákat azzal zárták le, hogy elmentek vacsorázni a Gellért-szállóba. Pesthy Pál volt igazságügyminiszter, az egységspárt elnöke, utközben tájékoztatta a lapok munkatársait a párt állásfoglalásáról. A tájékoztatás ezután is az a lényegében semmitmondó nyilatkozat volt, amit ilyenkor mondani szoktak az újságíróknak:

— A párt eddig még nem helyezkedett határozott állásponton. A kormányzó egyébként pénteken folytatja a nem hivatalos jellegű kihallgatásokat, miáltal az új miniszterelnök designálása csak a jövő hét közepén történik meg.

BETHLEN: MÉG NEM VAGYOK DESIGNÁLT MINISZTERELNÖK

A Lillafüreden üdülő Bethlen István gróf, volt miniszterelnök, csütörtökön este 11 órakor megérkezett Budapestre. Azonnal az egységspárt klubhelyiségébe hajtatott, ahol Pesthy Pállal és Mayer János volt földművelésügyi miniszterrel kezdett tanácskozni.

Megérkezésekor az újságírók Bethlent is megrohanták, ő azonban ezzel tért ki a nyilatkozat elől:

— Sajnálom, semmit sem mondhatok. Most jövők vadászatról. A helyzet felől még teljesen tájékozatlan vagyok. Előbb tárgyalnom kell az egységspárt vezetőivel.

Amikor azonban Bethlen távozott az egységspárt helyiségéből, mosolyogva szölt az újságírókhoz:

— Még nem vagyok designált miniszterelnök!

— Nem is lesz, kegyelmes uram? — kérdezték az újságírók.
— Azt nem tudhatom.
— Határozott már valamilyen irányban, kegyelmes uram?
— A kormány lemondása nagyon meglepett, — válaszolta Bethlen kegyelmes ur.

LE AKARJÁK ÉPÍTENI A TULMÉRTEZETT PÉNZINTÉZETEKET

Bethlen István gróf tehát visszaérkezett a nagy fővárosba s ez már magában is elég ahhoz, hogy a kombinációk meggyararodjanak. Az egységspártban mindenesetre szinte egyhangú vélemény alakult ki, hogy Károlyi utóda csak Bethlen István lehet. Az egységspárt imponáló többsége őt a kormány élén látja.

Az egységspárt körében úgy tudják, hogy átmeneti megoldásra van szükség egyelőre, arra tudniillik, hogy a párt bizalmi válságát megszüntessék. Erre a célra pedig az volna a

legkézenfekvőbb megoldás, ha Bethlen átvenné az egységspárt vezetését. A pártban egyébként az a vélemény, hogy a túlmértezett pénzügyi intézeteket, 9 nagybankot és 4 altruiszt pénzügyi intézetet okvetlenül le kell építeni, mert azokra a magyar gazdasági életben már nincs szükség.

A magyar kormányválság első 24 órájának

Bethlen, vagy Zsitvay?

A Mai Nap című budapesti lap mára már kormánynévsort is közöl. A lap értesülése szerint csak Bethlen, vagy legjobb esetben Zsitvay kaphat megbízást az új kormány megalakítására. Abban az esetben, ha Bethlen vállalná a kormányalakítást, magának tartaná meg a külügyi tárcát is, míg a Zsitvay kombináció esetén a miniszterelnöki és az igazságügyminiszteri tárcá egyesülne egy kézben. A belügyi tárcá legvalószínűbb jelöltje mindkét esetben Keresztes-Fischer Ferenc. A földművelésügyi tárcára pedig Marsall Ferenc és Vay László báró, bihari főispán a legvalószínűbb jelöltek. A kultusz-tárcára Bethlen jelöltje Korniss, a Zsitvayé Karaffiáth Jenő.

Érdekesebb az új pénzügyminiszter-

eseményeiből tehát az a megállapítás szűrhető le, hogy Károlyi Gyula gróf után csak Bethlen István gróf jöhet s miniszterelnök más csak abban az esetben lehet, ha Bethlen igen alapos indokkal utasítja vissza megbízatását.

A kormányzó egyébként pénteken délután fogadja Bethlent.

Jelölt: Visnya Ernő, akit Keresztes-Fischer ajánlott. Visnya aki pécsi bankigazgató és főrendiház tag, állítólag már vázolta is Bethlen előtt pénzügyi programját amelynek főbb pontjai a következők: Inflációs politika 100 millió pengő értékű új ezüstérem és kincstári jegyek kibocsátásával, továbbá a külföldről hazaérkezett magyar államkötvények lebélyegzése, azon az árfolyamon, amelyen beérkeztek az országba.

Legutolsó telefonjelentéseink szerint Bethlen pénteken behatárolt tárgyalást Károlyi miniszterelnökkel, aki előtt állítólag azt a kijelentést tette, hogy nem vállalja a kormányelnöki megbízatást. Bethlen egyébként már kiutazott a Visegrádon tartózkodó Horthy kormányzóhoz.

Ismét vereséget szenvedett a német diplomácia

GENFBEN

Litvinov Németországgal

a többi delegátusok nélkül

akarják a leszerelési vitát lefolytatni

A német kormány már mérsékeli követeléseit — Csupán a békeszerződés ötödik pontja módosítását kéri

Genf, szeptember 23.

A leszerelési konferencia elnöki tanácsa tegnap ismét megkezdte ülését. Már az első tanácskozásokon nagy feltűnést keltett Litvinov szovjetdelegátus felszólalása, aki azt követelte, hogy tegyék lehetővé Németországnak a konferenciára való visszatérést.

Őszinte sajnálatommal fejezem ki — mondotta Litvinov, — hogy Németország nem jelent meg a konferencián s azonnal olyan határozatot kell hoznunk, amely a német birodalmat kielégíti. Indítványozom, hogy az értekezlet haladéktalanul térjen át a legfontosabb politikai jellegű kérdések tárgyalására és a nem sokára összeülő nagytanács számára készítsen javaslatot az összes fegyverkezések legalább egyharmaddal való csökkentéséről.

A többi államok delegátusai azonban némi vita után elvetették az orosz javaslatot.

Újabb jelentés szerint Németország már hajlandóságot mutat arra, hogy visszatérjen a konferenciára. Berlii hírsze-

rint a kormány máris mérsékelté azokat a követeléseket, amelyeket Schleicher tábornok annakidején mondott harcias beszédében leszögezett:

Németország fenntartja ugyan jogát az egyenlő elbánásra, de megelégedne azaz, hogy a versaillesi békeszerződés ötödik szakaszát egy zárdékkal módosítsák.

Ezzel a feltétellel Németország hajlandó elküldeni delegátusait a leszerelési konferenciára. A módosítás lényege az, hogy az úgynevezett támadó fegyverek, nevezetesen nehéz tüzérség, harci repülőgépek, tankok és tengeralattjárók eddig tilalmát a német hadsereg számára szüntessék meg.

Ez a nyilatkozat hivatalos helyről származik és ezen az alapon a leárvult konferencia valószínűleg ismét körében üdvözölheti a duzzogó birodalmat, hogy együtt folytassák a leszerelési tárgyalásokat — melyek mindeddig semmi eredménnyel sem bíztak.

Törvények margójára

A kormány felhatalmazást nyert arra, hogy a köztisztviselőket és a nyugdíjra sokat olyan arányban fizesse ki, amilyenben az államkincstár hozzájut a maga előirányzott bevételeihez.

Arra viszont nem adtak felhatalmazást a köztisztviselőknek, hogy olyan mértékben fejtsék ki áldásdus munkásságukat, mindnyájunk érdekében, amiben kapják egzisztenciájuk első és utolsó alapját: a havi fizetést.

Megdöbbenő az a kétszínűség és az a cinizmus, amellyel a kormánypárt egyik tagja ezt a toldást hozzáindítványozta a pénzügyi reformokról szóló javaslatához s amellyel a szolgálatrakész többség a toldaleket kapásból megszavazta a szenátus ülésén.

Az ilyen mellékes kis betoldásokkal a kormány és parlament szentesíti a köznyomort, amelyben Románia dolgozó elemei, tisztviselők és hátuk mögött iparosok, munkások kénytelenek életnek nevezett vegetációjukat tengetni egyik hónapról a másikra. Azt a köznyomort, amely viszont a külföld felé jobban titkolnak, mint ahogyan csunya betegségeket szokás lehetőleg a gyógyításra hivatott orvos előtt is elpalástolni.

A külföldi szakértők elmentek azzal a tudattal, hogy nincs itt baj Romániában, ebben a tejjel-mézrel folyó Kánaánban. Előirányzat bőven van, csak éppen roszdás egy kissé az államháztartás gépezetének néhány adminisztrációs kereké ezért lassabb a behajtás. Munkanélküli, akit a gazdasági válság termelt ki, az meg hirmondónak sincsen. És ha mégis volna, holmi sötétben bujkáló kutmérgezőként, az mehet vidékre, a kedves atyafiakhoz, ott úgy tejjel-vajjal fűrésztik, hogy soha nem kíván jobb életet magának.

Csodálatos, mennyire naívak, vagy mennyire közömbösek az idegenből jött mosziók és miszterek. És csodálatos az a merészség, amellyel sorsunk intézői szemérmesedtet valótlanágot akarnak igazság készpénzeként elhitetni.

Holott az ország minden sarkában büzik és nyöszörög a nyomor. Azt persze, nem mutatják meg az előkelően spleenes külföldi kapacitásoknak. Valószínű, hogy azok nem is nagyon kíváncsiak a rongybaburkolt Zsilvölgyére, az éhhalál lázában vívódó havasvidékekre, az utolsókat lélekző Máramarosra, a korrupt és kifosztott Székelyföldre, ahol már csak hamisítványok a kenyérkereset. Nem kíváncsiak a nyugdíjasok páriakasztására, az ingyen dolgoztatott tisztviselőkre, a vasut kiebrudaltjaira, a lehúzott redőnyű kereskedőkre, az elárvavezett iparosra és a buzaföldek határbarázdáiban éhrendőglő földmivesre.

Az ilyen törvényjavaslatokról nem szereznek ők soha tudomást s ha véletlenül meg is tudják, akkor is helyeslőleg bólogatnak: a külföldi tőke érdekeit viszont a legmesszebbmenő módon sikerült megvédelmeznünk.

Ez az ország, vezetői révén mástévtizeden keresztül nyújtózott tovább, mint ameddig takarója illendően é. Most a lábat, amely tagadhatatlanul nála lábott élt, vissza kell húzni a takaró alá.

Az adóprás megindul újra. A tisztelő, a nyugdíjas most már megáshat előre a maga sirját, amelybe a felülirigált éhhalál miatt hullania kell. Többi társadalmi osztály is cipelheti keresztjét összeroskadásig.

Csak a kormány kebele duzzadhat az önértéktől: sikerült az ország tekintélyét megvédeni és fenntartani továbbra is.

De ebből a tekintélyből még isteni csodával sem lehet többé munkát és kenyeret elővarázsolni.

A parlament megkezdte a vagyoneellenörzésről szóló törvény tárgyalását

A nyugdíjasok és köztisztviselők ezentul csak olyan arányban kapják fizetésüket, ahogy a pénz az államkasszába befolyik

Szenvedélyes vita után a szenátus többsége megszavazta a javaslatot

Bukarest, szeptember 25.

A kamara csütörtök délutáni ülése is az interpellációk lavínájával kezdődött. Vasiliu-Oituz kuzista követeli, hogy a kormány tegye olcsóbbá a kenyert.

Mirto válaszképpen okmányt olvas fel, amely szerint a minisztertanács arra határozta fel a kormányt, hogy a buza-kereskedelemből, a kenyérgyártásból és a kenyérkereskedelemből érdekeltek mindent megteheszen, hogy az árak a földmíves termelők és a fogyasztók érdekeinek megfelelően alakulhassanak.

Fischer József zsidópárti is a kenyér-árak miatt interpellál. Az árak emelkedése miatt a kenyér nem sokára fényűzési cikk lesz. Nem a pékek a hibásak, mert őket tönkre tette a kenyérbélyeg. A kenyérbélyeg rendszer eredményezte azt, hogy a buza kiviteli prémiumát egyedül a pékek kötelesek fizetni. Javaslja, hogy a lisztre is vessenek ki bélyegilletéket. Ebből az állam is több hasznot látna. A kormánynak haladéktalanul gondjaiba kell vennie a pékeket.

Cuza: Ki törődik a maga zsidó pékjeivel?

Fischer: Második interpellációt is bejelent a zsidó hitközségek államsegélye ügyében.

Cuza: Semmit sem kell adni a zsidóknak.

Pop-Cicio elnök: Ha nem adunk a zsidóknak egy garast sem, akkor adót sem kérhetünk tőlük! (Taps a többségi pad-sorokban.)

Réti vetőmagsegélyt kér Arad, Temes, Szatmár és Biharmegye földmíveseinek, akik az árvizektől igen sokat szenvedtek. Napirenden a szállóültetvényekről szóló törvényjavaslat, amelynek vitájához feltűnően nagy számban iratkoznak fel a szónokok.

Az ülés végén kezdik meg a vagyoneellenörzésről és a becsületevédelemről szóló javaslat tárgyalását.

VALAHÁNYSZOR TAKARÉKOSKODNI AKARNAK, MINDIG A TISZTVISELŐK HUSÁBA VÁGNAK

A szenátus csütörtök délutáni ülésén a pénzügyi intézkedésekről szóló javaslat vitáját folytatták.

Az ötödik szakasz tárgyalása közben a többségiek tiltakoznak az ellen, hogy közintézmények és vármegyei prefekturák csak egyetlen autót tarthassanak. Meg is változtatják a szakaszt olyan értelemben, hogy a prefekturák és más hatóságok külön miniszteri jóváhagyással tarthatnak több autót is, de azoknak évi üzemköltsége nem lehet több 120 ezer lejnél. A felesleges gépkocsikat viszont árlejtésen kell értékesíteni.

Általános megdöbbenés és izgalom közepette Georceanu alelnök azt indítványozza, hogy

a törvénybe vegyenek be új szakaszt, amelynek alapján a kormány a köztisztviselőket és a nyugdíjasokat csak az államkincstár bevételeinek arányában fizeti.

Még maguk a kormánypárti szenátorok is felzudulással hallgatják a bejelentést. Lapedatu liberális: Tiltakozik az ellen, hogy a köztisztviselőket kiszolgáltatassák a pénzügyminiszter önkényének. Ezzel fordulalmat kavarnak fel a tisztviselők között.

Bratu többségi: Ez a módosítás újabb támadás a vidéki köztisztviselők ellen.

Vidéken mindig gyengébb a jövedelem, ha a köztisztviselők valóban a jövedelem arányában kapják a fizetésüket, akkor akár éhen is halhatnak. Valahányszor takarékoskodni akarnak, mindig a nyomorgó köztisztviselők husába vágnak első-sorban. Holott a felső tizezer fényűzését és felháborító tékozlását kellene megrendszabályozni. De a vidéki kereskedelmet és kisipart is tönkreteszik, ha nem fizetik a tisztviselőket és nyugdíjasokat. Már előre látható, hogy a fővárosban továbbra is pontosan fizetnek, csak a vidéki köztisztviselőket hanyagolják el továbbra is. A módosítást mégis elfogadják,

ha az egész országban egyenlő mértékben fizetnek.

Mironescu: Az a való helyzet, hogy nem folyik be az államkasszába annyi, amennyi a személyi és dologi kiadások fedezésére szükséges. Honnan vegyük hát a pénzt a teljes fizetések kigyenlítésére?

Szenvedélyes vita után a többség megszavazta a módosított indítvány gyanánt beterveztetett szakaszt.

Emiatt a javaslatnak vissza kell kerülnie a kamarához, amelyben bizonyára szintén heves vita ad majd alkalmat.

Stanesco többségi szenátor 50 százalékos adó levét kér Besszarábia szá-

Ujabb munkaalkalom lehetősége Brassóban

Remény van arra, hogy megindul a munka a repülőgépgyárban

Miniszterek látogatása

Brassó, szeptember 23.

Csütörtökön Brassóba érkezett Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter, Irimescu légügyi államtitkár, Leonte Moldovan és Cezar Petrescu, a neves román író. A vendégek meglátogatták a repülőgépgyárat, amelynek ügyeivel és sorsával már többször foglalkoztunk.

A gyárat részben már régebben leállították és ezerkét száz alkalmazottja közül csak kettő százat tartották meg, mert az állam 450 mil-

lió lejnyi tartozását nem fizette ki a gyárnak. A repülőbéllyegekből befolyt óriási összegek még az előző kormány idejében rejtélyes módon eltűntek, talán más célra fordították s így a gyár hivatalnokai és munkásai számára nem maradt pénz.

A kormányférfiak látogatása azt a célt szolgálta, hogy a gyárat ismét üzembe helyezzék. Ehhez természetesen el kellene intézni a gyár pénzügyeit. Most már remény van rá, hogy az üzemet rövidesen újból megindítják.

A földgáz társaság megbénította a tordai kórház működését

Május óta nem vesznek fel betegeket és még a legsúlyosabb esetben sem tudnak orvosi segítséget nyújtani

Torda, szeptember 23.

Megírtuk annakidején, hogy a tordai kórház és a földgáz társaság között egy kiegyenlített követelés miatt súlyos összeütközés támadt, amelynek folyamán dr. Ceruriu Virgilnek, a kórház igazgató-főorvosának sikerült erővel fellepésével egy darabig megakadályoznia azt, hogy a kórház földgázvezetékét elzárják. Végül azonban mégis csak a gáz társaság került ki győztesként, amit úgy ért el, hogy

a társaság igazgatója a kórház előtt elvezető gázvezetékét éjnek idején meglepetésszerűen két helyen is átvágatta. A kórházat a földgázszolgáltatás beszüntetése a legborzasztóbb helyzetbe juttatta. Miután a kórház teljes üzemé (gépjei, felszerelése) földgázüzemelésre van berendezve és ezért más tüzelőanyagra való áttéréssel nem tudott magán segíteni, a kórház

kénytelen volt a további betegfelvételt beszüntetni, sőt még annak a lehetőségétől is meg volt fosztva, hogy betegeknek súlyos halasztást nem tűrő esetekben is orvosi segítséget nyújtson.

Azóta, a betegeket a kolozsvári klinikára utalják be.

A kórház sebészeti osztályán csak

könnyebb sérüléseket szenvedett betegek kaphatnak elhelyezést, úgyhogy a kórháznak — más évek 150—150 között váltakozó létszámaival szemben — ma alig 30—40 betege van. Ennek a szomorú helyzetnek több halálos áldozata is van, akik a gyors orvosi segítség hiánya miatt elpusztultak.

A kórház igazgató-főorvosa mindent elkövetett, hogy a kórháznak a földgázát visszaszerezze, de eddig eredménytelenül.

Legújabbán megbeszélés folyt a vármegyházán, amelybe belevonták a tordai földgázszindikátus titkárát: Barbu Sabint is, aki visszaemlékezett arra, hogy a kórház tulajdonképpen nem is tartozik a gáz társaságnak, hanem ellenkezőleg még követelése áll fenn vele szemben. A kapott engedély alapján azonnal utána is nézett a vármegye a kórház levéltárában, amely kutatásnak szenzációs eredménye lett.

Kiderült, hogy még 1921-ben a kórház, illetve a vármegye és a gáz társaság között megállapodás jött létre. E megállapodás szerint a kórház kötelezte magát arra, hogy mindaddig, amíg a gáz társaság megfelelő gázmérőket fel nem szerel, a gázdíjakat a társaság által megállapított általánván fizeti. A gázmérők

mára, amely nagy nyomorban tengődik és közel van a szovjethoz.

A többség hevesen tiltakozik, mire a besszarábiai szenátorok megrohanják Mironescu pénzügyminisztert. Az erdélyi és bukovinai szenátorok erővel tiltakozására a javaslatot úgy módosították, hogy csak az évi 10 ezer lejnél kisebb jövedelmű emberek kapnak 50 százalékos adókedvezményt. A vihar ennek ellenére is olyan nagy lesz, hogy Costachescu elnök kénytelen az ülést lefüggeszteni.

Szünet után megszavazták a Mironescu-féle pénzügyi reformjavaslatot, majd a devizakereskedelemből szabályozásáról szóló javaslatot kezdik tárgyalni.

Popa liberális: A törvény teljesen megbénítja a kereskedelmet és károsan befolyásolja a kivitelt.

A szakaszonkénti vita során Gyárfás szenátor kifogásolta a 3. szakasz ama rendelkezését, amely felhatalmazza a Banca Națională, hogy deviza-készletek után kutathasson úgy a Lankoknál, mint a vállalatoknál és magánosoknál is. Ez alkotmányellenes és kimeríti a magánlaksértés ismérveit. Meg is változtatják a szakasz szövegét, úgy, hogy a Banca Națională közegei csak az ügyészség felhatalmazásával vizsgálhatják felül magánjellegű intézmények és magánosok iratait.

Végül ezt a javaslatot is megszavazták jelentékeny többséggel.

felszerelése után azonban a kórház gázfogyasztása 1921-re visszamenőleg revízió alá kerül. Ez év februárjában megtörtént a gázmérők felszerelése és az általuk mutatott adatok alapján a kórház gázfogyasztására vonatkozólag új számításokat ejtettek meg. E számítás szerint a gáz társaságnak nemhogy követelése lenne a kórházzal szemben, hanem ellenkezőleg még tartozik mintegy 4 millió lejgel a kórháznak.

A megállapítás felülvizsgálása után a vármegye prefektusa a kórház követelését a tordai törvénysszéken azonnal be is jelentette. Egvben pedig lépések történtek arra nézve is, hogy a kórház a földgázát azonnal kapja vissza.

Holding kötelezvénnyel fizeti a Kreditanstalt hitelezőit

Bécs, szeptember 23.

Az osztrák főváros sajtójának értesülése szerint a Kreditanstalt vezetősége és a pénzügyi intézet között rövidesen kompromisszumos megállapodás jön létre. A megállapodás lényege az lenne, hogy a Kreditanstalt beföldi aktíváit ujalapítsa, Holding-társaságba olvasztják s az aktívák alapján kötelezvénnyel bocsátanak ki, amelyek a hitelezők fizetésébe kerülnek. Azt is tervezik a pénzügyi intézet megmentése érdekében, hogy részvénytörszónást hajtanak végre.

A nagyváradi kereskedelmi kamara elvi jelentőségű határozata

Kényszer egyezség alatt álló cégek nem rendezhetnek végeladásokat

Nagyvárad, szeptember 23.

A nagyváradi kereskedők körében már régen kívánják, hogy a folytonos végeladások, főleg a kényszer egyezség alatt álló cégek részéről, szűnjének meg, mert kibíratatlan konkurenciát okoznak a többieknek. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara most elvi jelentőségű döntést hozott, amennyiben szigorúan tiltotta a kényszer egyezségben levő cégeknek a végeladások rendezését. Ezáltal — mondja az indoklás — veszélybe kerül a hitelezők pénze s kárt szenved a kereskedelem is.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

Ma és a következő napokon fut a legkedvesebb bécsi film

Volt egyszer egy keringő

A főszerepekben:

Martha Eggerth, Rolf von Göth, Lizzi Natzler, Verebes Ernő stb. stb.

Es war einmal ein Walzer

Ez a film meglepte az egész világot. Akik tegnap este látták ezt a filmet, mind megegyeznek abban, hogy ilyen kedves, elragadó filmet Brassóban még nem láttak.

Egy belépő-jegy a

Volt egyszer egy keringő-höz,

felér bármilyen ajándékkal.

Figyelem! Urak, hölgyek, öregek és fiatalok ne felejtsek el egy jegyet venni szeretteiknek, mert valóban egy belépő-jegy ezen felül multhatatlanul kedves bécsi filmhez, a legértékesebb ajándék

A gyergyóalfalusi bombapör visszatérő refrénje:

Ki hazudik?

Csikszereda, szeptember 23.

A gyergyóalfalusi bombapör visszatérő refrénje harmadik napja is rendkívüli érdeklődés mellett zajlott le.

Elsőnek Kappel Emánuel fakeskedő áll a bíróság elé és a koronatanuról, Ungvári Andrásról tesz vallomást:

— Ismerem Ungvárit, bár sohase láttam volna. Közönséges hazudozó, akivel komoly üzetlet nem lehet lebonyolítani. Hallottam azt is, hogy ha érdekei úgy kívánják, a hamis eskütől sem riad vissza.

Utána Orosz Béla került kihallgatásra. Orosz Béla: Láttam Barabás Jánost, a mint háza ablakán kihajolva beszélgetett Ambrus Lajossal és annak feleségével. Azt azonban nem tudja, hogy miről beszélgettek.

Elnök: Igért-e valaki pénzt, hogy hamisan valljon?

Orosz: Barabás 1931 augusztus 4-én keresett fel a lakásomon. Én azonban nem voltam otthon, mert padot készítettem az egyik gazda kertjében. De odajött utánam. Kért, hogy menjek vele, mert sürgősen szeretne valamit megbeszélni. — Megígértem, de nem mentem. Egy óra múlva utánam küldötte a cselédjét s ekkor elmentem. Az irodájában ott találtam még Ungvárit és két ismeretlen embert. Ungvári 7500 lejt követelt Barabástól s amikor beléptem, így szólt hozzám: „Jó, hogy itt vagy Orosz. Legalább láthatod, hogy sem revolverrel, sem bottal nem jöttem az ügyvéd urra”. Barabás akkor azt ígérte, hogy délután 3 órakor velem küldi el az elszámolást. Ungvári azután jövozott. Barabás ekkor kétségbeesetten könyörögni kezdett, álljék melléje, mert belekeverték a bombamerénylet ügyébe. Azt kellett volna tanusitanom, hogy látam őt és Pál Dénest három héttel a merénylet előtt s hallottam, amint Pál tőle 20 köbméter fát kért. Barabás dr. ezért a vallomásért 15 ezer lejt ígért.

Sándory dr., a magánvád képviselője kéri a tanu és Barabás szembesítését.

Barabás János szemébe mondja Orosznak, hogy hamis tanu. Egy alkalommal Orosz pénzért ajánlotta fel szolgálatait neki s amikor nem volt hajlandó pénzt adni, Orosz azzal fenyegette meg, hogy elmev Avédhoz tanuskodni. Azt azonban Barabás is elismeri, hogy augusztus 4-én járt Orosz az irodájában s ott volt az a két ismeretlen ember is.

Ügyész kéri a tanu megesketését, amit a védelem és a magánvád képviselői elutasítanak. A bíróság azonban mégis elrendeli Orosz megesketését.

Pál Antal (Lajosé): Az elnök kérdéseire kijelenti, hogy senki sem kértel fel hamis tanuvallomásra. Újabb kérdésre azonban a következőket adja elő: A múlt év szeptember 6-án Ungvári András magához hívatta. Ott volt már Baricz Imre, Berszán János és Ferenc János. Ungvári arra akart minket rávenni, hogy a merénylettel kapcsolatban valljunk Barabás ellen. Azt kellett volna vallanunk, hogy a merényletet megelőző estén láttuk Barabást Alfalu piacán Pál Dénessel és Ambrus Lajossal beszélgetni. Ungvári ezért a vallomásért fejenként 20—20 ezer lejt ígért. S Baricz Imrénél előlegül át is adott azonnal egy karikagyűrűt.

Tanút szembesítik Ungvárral s az elnök közbeveti:

— Melyikük hazudik?

Ungvári: Pál hazudik. Ennek egyetlen szavát sem lehet elhinni.

Elnök: Újra kérdezem, ki hazudik?

Pál: Ungvári hazudik, mint a disznó!

A magánvád bejelenti, hogy Pál Antal Sándor Balázs dr. irodájában nyilatkozatot irt alá, amelyben elismerte, hogy összes vallomásai hamisak voltak.

Pál Antal: Azt a nyilatkozatot meg sem néztem, csak aláírtam. Nem is tudtam, hogy mi van benne.

A kereszkérdések sulya alatt azonban kénytelen beismereni, hogy a nyilatkozatot előtte diktálta gépbe magyarul Sándor Balázs dr. Előzményként mondja el, hogy a nyilatkozatért az ügyvéd 50 ezer lejt ígért. Szeretett volna pénzhez jutni, de az volt a szándéka, hogy amint az összeget megkapja, ugvis megváltoztatja a nyilatkozatát. Az az igazság, amit most vallott a bíróság előtt.

Elnök: Mi történt Barabással ezabaddárahelyezésének estején.

Pál Antal: Azon az estén, Baricz-cal, Berszánnal és Ferenczel Barabásnál voltak, de nem ittak. Később beismerte, hogy a többiek ittak, de ő nem. Újabb kereszkérdésekre beismerte, hogy Berszán hozatott Barabáshoz két liter bort s azt itták meg. Odajött Ungvári is, aki térdcsuszva közeledett Barabáshoz s úgy kért bocsánatot. „Ügyvéd ur, a jó Istenre kérem, szánja meg családomat és gyermekeimet. Bocsásson meg, hogy hamisan vádoltam, mindent jóva akarok tenni. — Barabás azonban szóba sem akart állani vele, de lerázni sem tudta s így Ung-

vári maradt. Később Ungvári azt indítványozta, hogy menjenek el az egyik vendéglőbe. El is mentek s ott Ungvári ismét indítványt terjesztett elő: „Fiuk menjünk Barabás ablaka alá. Ott akarom elkiáltani, hogy ártatlan s csak azok a cigányok béreltek fel ellene”. Így is tettünk.

Szembesítik Ungvárral. Pál Antal a szemébe is megmondja neki, hogy térdcsuszva kért bocsánatot Barabástól.

Oroszt ott tartja a bíróság

Ábrahám dr., Barabás védője most felolvass egy levelet, amelyben Orosz Béla pénzt követel Albert Lajostól. A levélben határozottan az áll, hogy az összeget hamis tanuvallomásért kéri.

Orosz: A levelet Ungvári irta. Igaz az, hogy őt és Lőrincz Ignácot Albert Lajosék megfogadták, hogy a csikszenttamási kasszalopás ügyében tegyen terhelő vallomást Szakáli István és Magyar Dezső ellen. De ő csak színleg ment bele a dologba, hogy a dologra világosságot derítsen. Vallomására egyébként a vizsgálóbíró előtt esküt is tett.

Ungvári a szembesítés során elismeri, hogy a levelet valóban ő irta. De csak a

Ungvári: Egy szava sem igaz. Nem kértem bocsánatot soha Barabástól.

Elnök: Mindenki hazudik, csak maga mond igazat?

Pál Antal a bíróság egvelőre nem esketi meg vallomására.

Balázs Imre (Ignác): Igazolja, hogy Avéd ellen sok panasz hangzott el, mert könyörtelenül végrehajtotta a falusiakat. De panaszokdtak Barabás ellen is. Egyik ügyvéd olyan mint a másik.

Dr. Gál Alajosné: Az Avéd és Barabás család férfitagjai ellenséges viszonyban voltak egymással. Hogy miért, nem tudja. A merényletet megelőző héten Avédéknál járt s éjszakára is marasztották. Mint-hogy azonban vendégek is voltak, éjszakára Barabáséknál aludt. Akkor beszéltek arról, hogy miképp rendezték át Avédék hálószobáját s hol alusznak a vendégek és hol a háziak.

Orosz a bíróság

nyomozást akarta elősegíteni. És aztán valami 400 ezer lejes jutalom is volt a nyomravezetőnek. Ha kiderített volna az ügyet, ez a pénz sem fogott volna rosszul.

Elnök: A levélírás előtt tett-e Orosz vallomást és esküt a vizsgálóbírónál?

Ungvári: Bizony kihallgattak téged Orosz és mi tagadás: hamisan esküdél. Akkor is mondtam, hogy vízbe mentek, de nem lehetett veletek beszélni.

Orosz tgradni igyekezik, de Ungvári rá-cáfol. És a bíróság a hallgatóság nagy izgalma közben elrendeli, hogy Oroszt a tárgyalás befejezéséig ne engedjék haza.

Nem tud alibit igazolni a pesthidegkuti rablógyilkos

Édert szombaton adják át az ügyészségnek

Budapest, szeptember 23.

A budapesti rendőrség és csendőrség az egész csütörtöki napot azzal töltötte el, hogy Eder Józsefnek, a pesthidegkuti rablógyilkosnak alibijét igyekezett kikutatni. A csendőrök és detektívek sorra járták azokat az üzleteket és vendéglőket, ahol Eder saját bemozdása szerint megfordult. A kínos gondossággal elvégzett nyomozás teljesen eredménytelen maradt. Édert a megnevezett újpesti üzletekben már hosszú idő óta nem látták.

Alibijét tehát a gyilkosság napjára nem tudta igazolni a pesthidegkuti gyilkos.

Eder utolsó kísérletképpen még azt is bejelentette, hogy hétfőn, tehát a gyilkosság napján reggel levelezőlapot do-

bott be az egyik postaládába s a lapot Pacsán lakó feleségének címezte. A csendőrség most keresi ezt a levelezőlapot.

Eder elfogatása után azt vallotta, hogy Szegedről érkezett vissza kerékpárján és éppen a gyilkosság órájában kelt fel a ligeti bokrok közül, ahol kialudta fáradtságát.

Ez az alibi is megdőlt, mert új tanuk jelentkeztek, akik Édert látták a Lipót-körúton olyan időben, amikor Szegeden kellett volna lennie.

A nyomozás még mindig folyik a pesthidegkuti rablógyilkos vallomásának tisztázására. Valószínű, hogy csak szombaton adják át a pestvidéki törvényszék ügyészségének, amely a vádiratot a leg-rövidebb időn belül elkészíti ellene.

A börtön elől a fálálba menekült

Egy türkösi kereskedő a vonat elé vetette magát

Az öngyilkosság órájában feljelentést tettek ellene az ügyészségen

Brassó, szeptember 23.

Péniceken délelőtti Capatina Aurél bras-sói ügyvéd ügyfele, Florica Ciureu nevében bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen Tigoiu Dumitru kereskedő ellen. Tigoiu azonban nem várta be a büntető-törvénykönyv szankcióit, hanem még aznap végrehajtotta magán a legszigorubb ítéletet.

A Ciureu-féle könyvkereskedés tudvalevőleg felszámolás alatt áll. Az ügyek likvidálásakor kiderült, hogy a türkösi kereskedőnek elszámolatlan ügyei vannak a céggel s bizonyos könyvvügletekből kifolyólag 200 ezer lejfel tartozik. Teg-

nap délelőtti azután megtörtént a feljelentés.

A szerencsétlen Tigoiu valahonnan megtudhatta, hogy mi készül ellene. Nincs kizárva, hogy tudára is adták és nem várta be a továbbiakat. Pénteken délelőtti kiment a derestvei állomásra és a sinek mentén izgatottan sétálgatott fel és alá. Mikor aztán tíz óra előtt néhány perccel befutott egy tehervonat, Tigoiu hirtelen a kerekek alá vetette magát, amelyek valószággal lefejezték. Derestvéről azonnal betelefonáltak a brassói rendőrségre, ahonnan Bleoca komiszár kiszállt a helyszínerre és megállapította a személyazonosságot.

A kamara legfrisebb szenzációja

A paraszt ne várjon mindent a kormánytól — mondta a földmívelésügyi miniszter

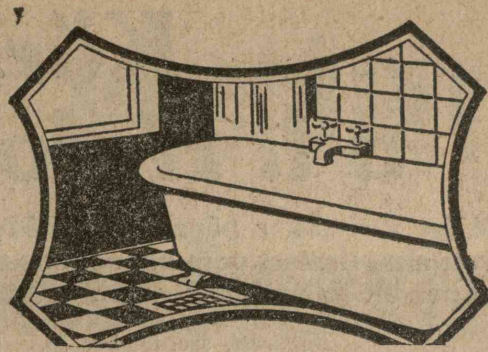
Bukarest, szeptember 23.

A kamara csütörtöki délelőtti ülésén Popa többségi képviselő vetőmagvat sürgetett a határszéli megyék részére. Voicu Nitescu földmívelésügyi miniszter erre kijelentette, hogy a kormánynak elhatározott szándéka nemesített vetőmagvakat osztogatni a szóbanforgó megyék gazdáinak és fedezni fogja a nemesített magvak és a piaci buza közti árkülönbséget, ami vagononként 25—30 ezer leire rug.

A kormány elfogad a gazdától a vetőmagára felelő pénz helyett terményeket is. — De — folytatja a miniszter — kérem a képviselő urakat, világossáék fel

a parasztot, hogy ne várjon mindent a kormánytól! A kormány el van szánva, hogy valamilyen formában és módon, de feltétlenül beszédi a vetőmagvak ellenértékét. Nem akarunk úgy járni, mint a besszarábiai parasztokkal, akik körülbelül egy milliárddal tartoznak, amelyből eddig csak egy-kétszáz milliót fizettek vissza!

Ezután újabb többé-kevésbé érdekes interpellációk hangzottak el, majd áttértek a napirendre, amelyben a köztisztviselők és politikusok vagyonellenőrzéséről szóló javaslat szerepelt. Az első szónok Luca liberális.

Ragyogó tisztaság a fürdőszobában!

Kevés VIM e kádat, cserép- és lemlágyal tisztítja, anélkül hogy megkarcolná.

VIM

mindent tisztít

Juca: Eppen ezzel a törvénnyel kapcsolatban szükségesnek tartom, hogy a Boila-üggyel foglalkozzam. A nemzeti-parasztpárt, amely szolidaritást vállalt ezzel az emberrel, nem hivatott ezt a törvényt meghozni.

Elnök: Képviselő ur valóban hitelt ad annak a hírnek, hogy Boila 90 milliót gyűjtött?

Juca: Csak annyit mondok, hogy mikor Bocu Severt is bevádolták, azzal jött hozzám: Azt hiszed, hogy én is olyanokat csináltam, mint Boila? (Nagy derűtség.)

Popovici miniszter erőiesen védelmébe veszi Boilát s kijelenti, hogy az anynyit gyanúsított politikusnak nem 90 millió lej „megtakarított” pénze, hanem 90 millió adóssága van.

Juca még néhány pontban kritizálja a javaslatot, majd kijelenti, hogy a liberális párt mégis megszavazza, mert nagyjából helyesnek találja.

Spanyolország még mindig lorrong

Madrid, augusztus 23.

Spanyolországban kiújultak a munkástüntetések és zavargások. Kordovában a munkásság nagy része sztrájkol. A sztrájkolók ki-vonultak az utcára és több üzletet kifosztot-tak. A rendőrség szétverte a munkásokat, Kordovában az összes kereskedők bezárták üzleteiket, mert újabb tüntetéstől tartanak.

Későbbi időpontban a tüntetők ismét nagyszámban gyűltek össze, ezuttal a püspöki palota elé, amelyet felgyújtottak.

György angol király bizalmasa látogatást tett Vilmos excsászárnál

Doorn, szeptember 23.

A holland lapok első oldalán nagy cikkekben foglalkoznak azzal a látogatással, amelyet Waters, az angol hadsereg tábornoka és volt berlini angol attasé, a doorni kastélyban tesz az excsászárnál. Vilmos császár Zandwoorthan időzött s mikor a tábornok bejelentette látogatását, azonnal visszasietett Doornba, hogy ottani kastélyában mellő kerethen fogadhassa az angol generálist.

Az ügy annál jelentősebbnek tűnik fel, mert Waters tábornokról közismert, hogy egyik bizalmas embere György angol királynak.

A holland sajtó biztosra veszi, hogy a látogatás mögött politikai célok rejtőznek s másutt is élénken kommentálják a meglepő esetet.

★ A 3. BRASSOI LOVAS-TORNA MÚSO-RA. Szombaton, 24-én délelőtti idomítási vizsga, szabad belépés mellett. Szombaton délután, vasárnap délelőtti és vasárnap délután nagy ugróversenyek. Hétfőn délután nehéz vadász-és szerencseugrás, az összes résztvevők és a brassói lovaregylet tagjainak felvonulása. A díjak ünnepélyes kiosztása. Öfelsége II. Károly király által. A hétfői rendezéshez a következő egységárak vannak: Ülőhely 66 lej, állóhely 30 lej, beleértve az összes taxák és illetekek. A közönség kérieti, hogy ugy a be-járatoknál lévő felirások, valamint az ellen-őrző közegek utasításait pontosan kövessék. Végül felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy az elővezetések pontosan a megjelölt időben kezdődnek, hogy a gazdag műsor le-bonyolítható legyen. A jegyeldás pénteken estig a Hiemeszt könyvkereskedésben marad. Holnap, szombat reggeltől kezdve a jegyek csak a versenypályán kaphatók. G. Ongyert, hangversenyiroda.

Körséta a t. H. folyosóján

Miért tüntették a pénzügyi törvényből a börtönbüntetést — Ottescu volt alminiszter nem engedik be a kamara folyosójára — Egy fiatal képviselő kalandja Színáján — Junian a kormánypárt fenegyereke...

Bukarest, szeptember 23.

A kamara folyosóján valaki megjegyzi:

— Na, de most már rövidesen mégis csak bezárják a parlamentet!

— Nos igen; megkezdődött a törvények szavazása. Ez már gyorsan megy...

Mironescu pénzügyi törvényéről, mint ismeretes, törölték azt a szakaszt, amely börtönbüntetést helyez kilátásba azok számára, akik nem fizetik adóikat.

— Sikertült meggyőzni a pénzügyminisztert — meséli egy képviselő, — hogy ez csak újabb megterhelést jelentene az államnak. Miután nem fizetnének adót, az állam még el is tartja őket!

Ma délután, amikor be akartam lépni a kamara főbejáratán, nem mindennapi látványban volt részem:

Argetoianu a Jorga-kormány volt belügyi alminiszterével ott állnak a bejáratnál és vitatkoznak Pop bácsival, a portással:

— Sajnálom, de nem mehetnek be, csak képviselő és újságíró urak, különösen most van szigorú ellenőrzés, hogy uraságod törvényét tárgyalják.

— De, nézze Pop barátom — méltatlankodik Argetoianu, Ottescu ur volt miniszter, nem egy akáki, hát csak bejöhessen a parlament folyosójára?

— Tölem, az Isten magais jöhet — szabadkodik csökönyösen a portás —, ha nincs igazolványa, nem engedem be.

Argetoianu tehetetlenül ránéz Ottescura, a volt miniszterre és keserű mosollyal mondja:

— Mit csináljak barátom, most ezek az urak. Nekünk már nincs mit keresnünk itt. És elbucszott Ottescutól, aki beteült gépkocsijába és elrobogott.

A büffében beszélnek a következő mulatságos epizód:

Az egyik frissen megválasztott többségi unja már a hosszas vitákat. Felvesz egy kis előleget a napidijára és átmege Színájára egy kis friss „hegyi levegőre”.

Mielőtt elutazott volna a titkárságnál bejegyezte címét: ... Színaja, Palace hotel.

Éppen a roulette asztalnál ül, amikor táviratot kézbesítenek neki. Hogy nyert-e, vagy éppen veszített, arról nem szól a krónika. Elég az hozzá, hogy a táviratban csak ennyi állott: „Haladéktalanul elmentek a kamara elnökségénél. Pop Cicio, elnök”.

A képviselő felugrott az asztaltól és kétségbeesve érdeklődött: — „Mikor van vonatom”. Csak 3 óra múlva indult volna a legközelebbi vonat. Autót bérelt és azonnal rohant Bukarestbe, egyenesen a kamarába. Cicio Pop még nem volt irodájában. A képviselő azonnal az elnök lakására hajtatott, izgatottan becsengetett.

— Itt vagyok elnök ur, jancsion.

— Miről van szó kérem — szólalkozott a képviselőhöz az elnök.

A képviselő felmutatta a táviratot.

— Ja ez? Ezt mindenkinek elküldöttük, aki vidéken tartózkodott. Na, de nem baj, jó, hogy itt van.

És a fiatal képviselő zavartan kért bocsánatot a kellemetlenkedésért.

Szokatlanul unalmas volt a kamara mai ülése. Unalmukban az egyik kartárral elővettük a képviselők és szenátorok névlistáját és érdekes statisztikát állítottunk össze, mely szerint foglalkozásuk szerint a parlament tagjai így oszlanak meg:

260 ügyvéd, 120 tanár, közülük 40 egyetemi tanár, 40 középiskolai tanár és 40 tanító. 80 gazdaság van a parlamentben, közülük 10 kigazda, 50 a lelkészek száma, 50-nek nincs megnevezve a foglalkozása, ezek a professzionista politikusok, vagy nyugdíjasok. Van még 20 orvos, 18 mérnök, 15 újságíró, 8 kereskedő, 5 iparos, 4 költő, 2 kisiparos, 2 közjegyző, 2 gyógyszerész, 2 marsall, 1 diák.

Tegnap este 6 órakor toppant be a ház folyosójára Junian, a nemzeti kormánypárt fenegyereke. Persze, hogy az újságírók megrohanták. Junian, ez a népsze-

Új nyugdíjtörvényt szavazott meg a parlament a hadirokkantak részére

A törvény 1933 január elsejével lép életbe — Minden hadirokkant köteles két éven belül újraosztályozását kérni

Brassó, szeptember 23.

Néhány nappal ezelőtt megemlékezett már a Brassói Lapok arról, hogy a hadirokkantak osztályozásáról és nyugdíjazásáról új törvény készült, amelyet a parlament meg is szavazott. Ez a törvény, a Monitorul Oficial 1932 szeptember 10-iki 212-ik számában jelent meg.

A törvény szerint minden hadirokkant köteles legkésőbb 2 éven belül újra osztályozását kérni, nyugdíját pedig szabályosan kérni nyézni.

Ehhez a kérvényhez a következő igazoló iratok kellenek:

Allampolgársági bizonyítvány, hadirokkant bizonyítvány, igazoló irat arról, hogy semminemű állami, városi vagy községi állást nem foglal el, szegénységi bi-

ri emberke, mint zsarnok Cézár, zárkózott volt. De azért később visszavonult az egyik sarokba Scrutatorral, az Ardeverul politikai riporterével. Sugdosódtak, sugdosódtak és mára robbant a bomba: Junian robbantani akar.

Egy erdélyi többségi dühösen mondja: — Ez nem megy így tovább. Minden évben van egy újabb „Junian-ügy”. Ez a kis emberke több bajt és kavarodást idéz elő, mint az összes disszidensek együttvéve.

Junian mögött, néhány perccel később becsoszog Potarca is, az ő 158 kilójával. Valaki megkérdi, hogy mennyit fogyott Marienbadban.

— 15 kilót, — mondja büszkén, majd hozzáfűzi:

— Ugy látom, hogy felesleges volt külföldre utaznom, mert a kormány konverziós javaslata hamarabb levitte volna rólam a 15 kilót...

— Na és mi lesz?

Potarca sunyin kacsint és elcsoszog.

Megkockáztatjuk leírni a folyosó mai pletykáit, hátha még véletlenül valóra válnak:

A konverziós törvény megszavazása után Vajda lemond, a kormány vezetését Maniu veszi át és azt át is szervezi, új emberek kerülnek Voicu Nițescu, D. R. Joanitu, Gusti helyébe, sőt talán Mironescu is távozik. Újra kombinálják Ducákat...

Hátszegi Ernő

A dohánytőzsdék a dohány árának leszállítását kérik

Nincs pénz — nem fogy a dohány

Bukarest, szeptember 23.

Az erdélyi városok dohánytőzsdései már régebben körlevelet kaptak, amelyben felszólították őket, hogy állandóan kötelesek legalább 15 ezer értékű árut raktáron tartani, mert ellenkező esetben elvesztik az árusítási engedélyüket. A körlevél razzákat is helyez kilátásba s így érthető izgalmat és ekeseredést váltott ki, különösen a kistőzsdék körében, akik képtelenek ilyen horribilis összeget árubá fektetni.

A kétségbeesett dohánytőzsdések ügyében Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő interveniált a monopol vezérigazgatóságánál, ahol a legnagyobb meglepetésre kijelentették, hogy a körlevélről nincsen tudomásuk és azt minden valószínűség szerint a raktárfőnökök adták ki, a Discom társaság befolyása alatt, amelynek érdekében áll, hogy raktárkészleteit minél gyorsabban csökkentse.

Akik kétszer halnak meg

Az adófizető által elsikkasztott adót még egyszer meg kell fizetniük a nagyenyedieknek

Nagyenyed, szeptember 23

A nagyenyedi adóhivatalnál nagyvárnyu sikkasztások történtek, amelyeket most általános felháborodásra, az adózókkal akarnak megfizettetni.

Rosianu adóbeszedő hatalmas összeget sikkasztott el a rábizott pénzekből. A törvényszék több hónapra büntette s azt is kimondta az ítéletében, hogy az elsikkasztott összegeket, amelyeket Rosianun nem lehet behajtani, felettesei fizessék meg. A felettések most összeírták azokat, akiknek az adóját a panamista elkezel-

ten valószínűség szerint a raktárfőnökök adták ki, a Discom társaság befolyása alatt, amelynek érdekében áll, hogy raktárkészleteit minél gyorsabban csökkentse.

Éppen ezért a körlevélnek nem lehetnek komoly következményei, annál is inkább, mivel az árusítási engedélyeket csak a vezérigazgatóság vonhatja vissza.

A dohánytőzsdések körében egyébként mozgalom indult, amelynek az a célja, hogy a monopoltól a dohányneműek árának leszállítását követelje, egyrészt, mert ilyen árak mellett nem képesek mindenfajta árut raktáron tartani, másrészt, mert a közönség sem tudja megfizetni a mai dohányárakat.

te s újból kivették rájuk az adót. Hiába kérték, könyörögtek az illetők, hiába mutatták fel a Rosianu által kiállított nyugtákat, az adóhivatal hajthatatlan maradt, foglalást vezettek a szerencsétlen adófizetők ellen és kijelentették, hogy mindenüket elárverezik, ha nem fizetik meg még egyszer azt, amit már egyszer nagynehezen kiizzadtak az adóprés számára.

A városban óriási a felháborodás és az adófizetők a pénzügyminiszteriumhoz fordulnak védelemért az adóhivatal vezetői ellen.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren, idegzsák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 17171

Felhívás Brassó megye magyar választóihoz

A közigazgatási törvény egyes rendelkezéseit módosító törvényt megszavazta a parlament és ez a törvény a Monitorul Oficial tegnapi számában megjelent. E törvény rendelkezése szerint Brassó törvényhatósági város annak idején törvényhatósági felosztott tanácsa minden valószínűség szerint visszaállítatik a város élére. Ugyanez fog történni a megyei tanácssal is. Azonban a községi tanácsok a legközelebbi időn belül újra fognak választatni. Az új törvény úgy intézkedik, hogy a községi és megyei választók névjegyzékei ez évben kivételesen nem december hónapban, hanem szeptember hó végéig igazítassanak ki. Az esetleges felzárkamlások pedig október 1—15-ig adhatók be.

A fentiekre való tekintettel, és különös tekintettel arra, hogy az új törvény világos rendelkezése szerint az elrendelendő községi és megyei választások kizárólag a községek által kiadott községi igazolványok alapján fognak megejteni, felkérjük Brassó és a brassó megyei falvak magyar választójogosultjait, a nőket is, okvetlenül jelentkezzenek, ha még nem volnának felvéve és kérik a lajstromba való felvételüket, akiknek pedig még nincsen meg a községi igazolványuk, azok okvetlenül váltsák ki. Az igazolványokért eddig nyomdai költség címén szedett 10 lejé ezentul nem kell fizetni, mert az igazolványt teljesen díjtalanul kötelesek az előjárások kiadni.

Brassóban a választói lajstromok kiigazítási munkálatait a polgármesteri hivatal második emeleti 4. számú szobájában eszközlik naponta délelőtt 8—12 óra között. Ugyanott és ugyanezen időben vehetik ki községi igazolványaikat azok a jogosított férfiak és nők, akik még eddig meg nem kapták. A fénykép kötelező.

Tekintettel arra, hogy a választások minden pillanatban urnák elé szólíthatnak és így jogaink mellett egységesen fel kell vonulnunk, igyekezzék mindenki felvételni magát a választói lajstromba és szerezzék be mindenki községi igazolványát, hogy, ha a cselekvés órája út, minden magyar teljesíthesse kötelességét.

Testvéri üdvözléssel:

Az Országos Magyar Párt
Brassói Tagozata

Sikerünk titka

BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejlük!

SZÉKELY

ÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVASÁRHELY

A B C utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát, teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

Milven az a hivatal, amely csak bajt okoz

Hegyen-völgyön át a kompenzációs pénztárig

Egy kis izelítő abból, hogyan adják ki a devizakorlátozás alá eső államokból érkező áruküldeményeket

Bukarest, szeptember 23.

Az utóbbi napok során több interpelláció hangzott el a parlamentben a devizaügyletek megszorításával és a kompenzációs pénztár működésével kapcsolatban.

Most, hogy a legújabb törvény intézkedései folytán a vidéki kereskedőknek továbbra is Bukaresthez kell fordulniuk és a devizaügyletek lebonyolítása még nehezebbé válik, a kompenzációs pénztár működése egyik igen fontos tényezőjét képezi az ország kereskedelmi életének.

A STR. DOAMNEI 9. SZÁM.

A napokban dolgom volt a kompenzációs pénztárnál. A Banca Nationala háta mögött, a Str. Doamnei 9. szám alatt, rozoga, egyemeletes épületben működik ez a hivatal. A földszinten szűk, előcsarnoknak csufolt helyiségben, száz és száz ember szorong, tapossa egymást, tolakszik. Mint a „jó” régi háború világban a kenyérjeggel, sorban várnak a felek arra, hogy valami iktatóféle elé kerüljenek. A rendőr alig képes a rendet fenntartani. A másik sarokban hosszú kényelmetlen asztalnál a felek egymás hegyén-hátán tiktik ki a megkivánt nyomtatványokat. Fiata és toll nincs az asztalon. Ismeretlen embertől kell kölcsönkérni tolltollat. Am az ember sokszor arra kényszerül, hogy a szomszédos dohánytösdőbe siessen, ha irótolra van szüksége.

KIFOGYNAK A NYOMTATVÁNYOK

A bejáratnál a hivatalos 5 és 10 lejért árusítja a nyomtatványokat. Egy adott pillanatban kiderül, hogy a Magyarországra szóló nyomtatványok kifizogtak. Ilyenkor órákig megáll az egész apparátus.

Végre sikerül a kiállított nyomtatványval a szolga által megnevezett irodába eljutni. Új arcom, új tömeg. Itt már nincs rendőr és ezért az erőszakosabbak állandóan hátraszorítják az udvariaskodókat. Ez így tart félórán keresztül. Megváltoztatom az udvariaskodásról alkotott fogalmam, könyökömmel utat török magamnak az egyik tisztviselőig és boldogan elője teszem a kiállított nyomtatványokat.

— A szomszéd irodába —, vágja el brüszk válaszával a lélegzetem.

— Hova kérem? — A tisztviselő arca elborul, szemei, mintha vérben forogóknak, homlokát összeráncolja. Istenem, ez most megint, gondolom magamban és megteszem az előkészületeket a védekezésre.

Szerencsére a jó ember meggondolja a dolgot, hátat fordít, valami ismerősét üdvözlő széles kézszorítással. Majd visszavonulnak egy kis purparlára... Az emberek pedig gyűlnek, gyűlnek, gyülekeznek. Erdélyiek, besszarábiaiak, csernoviciai, dobрудsajaiak, de különösen sok a temesvári...

Megkérdem a szomszédomat, hogy mit csináljak? Felhuzza a vállát és németül válaszol:

— És azt hiszi tán, hogy én tudom?

HEGYEN-VÖLGYÖN ÁT
A KOMPENZÁCIÓS PÉNZTÁRIG

Elindulunk ketten és a szomszéd irodát keressük. Belépünk egy még kisebb irodába. Újra rossz helyen járunk. Tovább megyünk. *Sehol egy szolga, akitől felvilágosítást kérhetnénk.* Végre utunk egy nagy terembe vezet. Sok íróasztal, vagy izenőt, sok tisztviselővel. Az egyik a körmet piszkálja, a másik feketézik. A közönségnek alig félméter hely van fenntartva, egy magas pult mögött. Vagy száz ember szorong és tapossa egymást ezen a félméter széles s vagy 15 méter hosszú helyen. Két tisztviselő áll a pult előtt a közönség „rendelkezésére”.

Leírhatatlan az a kinszenvedés, amelyet el kellett szenvednem, amíg rám került a sor. A tisztviselő szegény, már azt se tudta, hol áll a feje. Tizenegyszerre szóltak hozzá. Átvette a nyomtatványokat, de közben mással beszélt. Azután velem is beszélt, de már más iratok voltak a kezében. Ez így ment néhány percig, amíg elvesztettem a türelmem és rákiáltottam:

— Nézze kérem, egyszerre csak egyet adjon.

Csak ez hiányzott, majdan a szemembe dobta az iratokat:

— Ön ne tanítsen engem, különben ha nem tetszik, menjon panaszra

PANASZON VOITAM

El is mentem panaszra valami igazgatófélehez. Szétterpeszkedve ült kényelmes

karosszékeben. Cigaretta a szájában, törrökvé az íróasztalán. Fel se nézett, a cigarettával a szájában kérdezte:

— Az ur? (domnu?) És előadtam panasza-

szom.

— Tessék várni, amíg rákerül a sor. Türtöztettem magam, látni akartam, hogy mi lesz a vége ennek a kálváriának. Meghunyázkodva visszamentem. Vártam, míg újra rám került a sor. A tisztviselő már nem is emlékezett az incidensre. Ránézett az iratokra és foghelyről csak ennyit mondott:

— A karton hiányzik.

— Mi kérem?

A karton-nyomtatvány.

— Mit csináljak, honnan vegyem?

— A szolgánál.

ÉS UJRA ELŐLRŐL...

Ujra lementem a földszintre. Ujra előlről kezdődött a kálvária... Végre a tisztviselő valamit ráírt, számot adott és:

— Jöjjön három nap múlva — mon-

dotta.

Három nap múlva jelentkeztem. Lenn a földszinten érdeklődjek az eredmény felől. Oda kellett mennem, ahol a rendőr tartotta fenn a rendet. A verejték csak úgy csurgott rólam, amíg az iratokat kiadták. Ujra fel kellett menni és várni, amíg rám kerül a sor:

— Kérem, hiányzik az eredeti számla.

— Na és ha hiányzik? — kérdeztem.

— Anélkül nem kap „certifikátot” (a melynek alapján a vámnál kiadják a külföldről érkező árut).

Szédültem. És írtam „kedves” ismerősömnek, aki megkért erre a „csékely szí-

MOST ÉPITSE
MOST MODERNIZÁLJA

VATEA RÁDIÓCSÖVEKKEL

Nagy árleszállítás
Változatlanul kitűnő minőség
Új típusok az összes kapcsolásokhoz

VATEA, CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 14

vességre”, hogy küldje el az eredeti számlát.

Ujra várnom kellett a sorra. Rámkerült a sor.

— A számot. Odaadom. A tisztviselő keres egy nagy halmazban. Keres és nem talál. Egyre idegesebb lesz. Kimerülten fordul hozzám:

AZ IRATOK ELVESZTEK

— Nem találom az iratokat.

— Hogy-hogy nem találja? Az nem lehet, kérem. — És most már én voltam ideges. — Kérem, itt több millióról van szó. Az áru hetek óta ott hever a vámnál. Tes- ség tovább keresni.

Közben egy óra lett. A tisztviselő vette a kalapját és ment. A szolgálndvartalanul kitessekkelt. Nem maradt más hátra, mint írni a „kedves ismerősömnek” és bocsánatot kérni a történetekért.

És a kedves ismerősöm most perrel fenyeget.

Hátszegi Ernő

Németország nem törődik az angol és francia válasziggyez- kel, hanem tovább fegyverkezik

Páris, szeptember 23

A német fegyverkezési követelések problémája a francia és az angol jegyzék átnyújtása után is még mindig izgalomban tartja Franciaország közvéleményét. Az Intransigeant tegnapi számában például Fabry képviselő foglalkozik a német problémával és fulmináns cikkben állapítja meg a következőket, természetesen Németország rovására:

A német birodalom megsértette a versaillesi békeszerződés 5-ik szakaszának rendelkezéseit, amennyiben újra megszervezte a birodalmi hadsereg főparancsnokságát, a vezérkart és a hadtápkereket s ezenkívül nagy néptömegeket részesít szabályszerű katonai nevelésben és kiképzésben. A német kormány ezenkívül átszervezte a birodalmi véderőt úgy egységeiben, mint fegyverzetében s új mozgósítási rendszert dolgozott ki. Ezenkívül azzal is megsértette a versaillesi szerződést, hogy gyártani kezdte a megtiltott fegyvereket és harci eszközöket.

Az adóvégrehajtók sohse tudják magukat megkedveltetni

Egy regáti falu népe félholtra verte a végrehajtót

Konstanca, szeptember 23

A napokban a közeli Várop faluban ismétlődött meg a ma már gyakori eset: a falusiak megtámadták a legnépszerűtlenebb állami közeget, az adó-végrehajtót.

Baciu Constantin adóbehajtó és Tichiv Ion csendőr kíséretében megérkezett a faluba, hogy az adóhátrálékokat beszé- dje. Délelőtt tízenegykör beállították Bila Gheorghe házába, hogy a hátrálékok fejében elárverezték ingóságait.

A paraszt ellenkezett és segítséért

kezdt kiabálni. Pár pillanat alatt futva érkezett egy csoport falusi, hatalmas fűtykösökkel felfegyverkezve. Szó nélkül nekiesetek a végrehajtónak és a csendő- nek és botokkal és kövekkel addig ver- ték őket, míg eszméletlenül rogytak össze. Ekkor érkezett meg Barbu előláró, aki kimentette a feldühödött falusiak kezéből a hivatalos kötelesség áldozatait. Nemso- kéra előkerült több csendőr is, akik több mint tíz falusit letartóztattak.

A vizsgálat megindult.

Sperc nélkül Csikszeredán sem fizetik ki a nyugdíjat

Csikszereda, szeptember 23

Néhány héttel ezelőtt Imets György gyergvóalfalusi állami nyugdíjas felje- lentést tett a pénzügyminisztériumnál Iliescu csikszeredai pénzügyigazgató el- len, akit azzal vádolt, hogy nem fizeti rendszeresen a nyugdíjasokat.

Csak protekciosok juthatnak illetmé- nyeikhez — mondja a feljelentés és azok, akik hailandók nyugdíjuk 10 százalékát Iliescu rendelkezésére bocsátani.

A feljelentés alapján most Olteanu

pénzügyi inspektor vizsgálatot folytat az ügyben. Az eddigi vizsgálat folyamán megállapította, hogy az állam jelenleg 14 millió lejrel tartozik a csikmegyei álla- mi és hadi nyugdíjasoknak. Ebből a hor- ribilis összegből csak jelentéktelen rész- leteket utalványoznak, ami mit sem szá- mit a falu rengeteg nyugdíjasa között. — Így történik meg az, hogy a falvakban töméntelen olyan nyugdíjas van, aki 8- 10 hónap óta egy lejt sem kapott. A vizs- gálat egváloze folvik.

RÁDIÓJÁT

Nagy a nyugtalanság Liverpoolban

A munkanélküliek meg-
rohanták az élelmiszer-
üzleteket

Liverpool, szeptember 23.

A munkanélküliek tegnap újabb tünte- tést rendeztek a város főbb utvonalaín. Megrohantak több élelmiszerüzletet, ame- lyeket teljesen kifosztottak és feldúltak. A rendőrség nagy készséggel vonult ki és erőves fellépéssel nagynehezen szétoszlatta a tömeget. Tizenhatsz mun- kás és hét rendőr maradt súlyos sebesü- lésekkel a helyszínen. A tüntető munka- nélküliek közül tizenhatot letartóztattak. A városban továbbra is nagy nyugtalan- ság uralkodik.

Pálunkafőzésen fogták
a zetalakai jegyzőt

Székeljudvarhely, szeptember 23

Nemrégén helyezték az udvarhelyme- gyei Zetalaka községbe jegyzőnek Nanu Szilvesztert. Az új jegyző különböző ön- kényves intézkedésével felkavarta a köz- ség lakóinak nyugalmát. Adóba lefoglal- tatta az utolsó falat szalonját is. Ha ne- talán neki nem tetsző ember vezető sze- reptet kapott a községben, valamilyen ürügy alatt letartóztatta és hetekig fogva tartotta. Most azonban rájárt a rud Nanu Szilveszterre. Már régóta süttögyák Zetalakán, hogy a jegyző titokban szesz- főzéssel foglalkozik.

Az esetről a pénzügyigazgatóság is tu- domást szerzett és tegnap rajtaütésze- rűen, házkutatást tartott a jegyzőnél, a melynek üstijében javában főtt a gyü- möles, seprű és gabona-pálunka. Termé- szetesen a jegyző ur elfelejtette bejelen- teni a szeszfőzést a pénzügyigazgatóság- nál és így a taxát sem fizette meg. Ép- pen ezért Nanu Szilveszter ellen a pénz- ügyigazgatóság jegyzőkönyve alapján megindították az eljárást.

Yomina
argentine

biztosít
a frizura
tartósságát

Előzetesekben és drogueriákban.
1. Dillan Bukarest, Pitar Moș 4.

A gonosztevők kigyógyítása — Pravazzal és operációval

Szenzációs orvosi felfedezés a bűntettek kiirtására

London, szeptember 23.

Abból az alkalomból, hogy különösen a háború óta a különböző bunözők egész légiója került az igazságszolgáltatás kezére, nem érdektelen annak a szenzációs-nak ígérkező orvosi felfedezésnek leközlése, amely felfedezés a bűntetteket, illetőleg a bunözésre alkalmas hajlamokat orvosi beavatkozás útján kiirtja.

„Biztos reményem van arra, hogy ennek az új orvosi felfedezésnek állandó alkalmazása következtében tíz éven belül eltűnnek az emberi társadalomból a gonosztevők. A bűntököket megcsozínták a fogják majd átalakítani.” Ezt a sokatmondó és a tudomány teljes súlyával alapolozott kijelentést tette a világhírű angol orvostudós, professzor dr. M. Loww egy legutóbbi angol orvosi gyűlésben. Az egész angol orvostudományi sajtó mint hallatlan felfedezésről számolt be róla és most végigjárja a napisajtó hasábjait is.

Évszázadoknak és évezredeknek megfejtethetetlen talányáról libbentette fel ezáltal a világhírű angol orvostanár a titokzatos leplet. Azt a sokat vitatott kérdést vetette fel ugyanis, hogy miért „születik” egyik ember nyugodt vérmérsékletűnek és miért a másik idegesnek? Mi az oka annak, — kérdezte a professzor —, hogy az egyik ember hátán, amint azt köznyelven mondani is szokták, fát lehet vágni és majdnem megmocognás nélkül türi az Életnek ostorcsapását, amíg a másik minden kis neszre, minden kis bánatolomra felhorkan és nemcsak, hogy minden erejével védekezik is, hanem még ő támad meg másokat és embertársának egyenesen veszedelmet jelent? Mi az oka annak, kutatott tovább a nagy angol pszichiáter, hogy az olyan nagy harckeverők, mint egy Nagy Sándor, vagy Napoleon, akinek agyában folyton-folyvást a mások megtámadásának, a mások legázásának fanatikus rögeszméje él, akik abban lelik gyönyörűségüket, ha a harctereknek legyilkolt tiz- és tizezreit látják és akik csak a gözölő vérfolyamok „dicsőséges” győzelmeiben elégednek ki, rendszerint testileg satnya, beteg, epileptikus emberek voltak?

Loww tudományos vizsgálatai során eljutott egy szintén világhírű, de kortársaitól lekicsinyelt és kigunyolt orvostudóshoz, az úgynevezett frenológia (koponyatan) megalapítójához: Gallhoz, a halhatatlan Goethe egyik legmeghittebb barátjához, akivel együtt rajzolta és szerkesztette Goethe azokat a szenzációs koponyarajzokat, amelyekből Gall minden esetben megkísérelte kiolvasni azt, hogy ez az ember szelíd, a másik meg vérmes, a harmadik talán betörésekre, vagy éppen gyilkosságokra hajlamos. Persze, Gall-nak kortársai a szemébe nevettek és ha nem állt volna mellé a már akkor világhírű Goethe, talán börtönbe is vetették volna. Így azonban azzal is megelégedett a hivatalos tudomány, hogy kiüldözték hazájából és otthagya egy egész életnek tudományos munkálkodását, el kellett hagynia otthonát és Franciaországban elfeledve halt meg. És most egyszerre csak dicsőségesen feltámad Loww professzor tudományos írásaiban, miután már egy másik világgzseni, a nagy Lombroso tanár megmondotta, hogy „a gonosztevők

nem a börtönbe, hanem kórházakba való szerencsétlen betegek”. Mert Gall ugyanazt találta, mint most Loww tanár. Ő is azt állította, hogy bizonyos testi hibák azok, amik az egyik emberből „született gonosztevőt” csinálnak, amiről legkevésbé lehet éppen az, akit ezzel a szerencsétlenséggel vert meg a Sors. Már Gall is megmutatta és kirajzolta a koponyacsonton azokat a „dudorokat”, amelyekből meg lehet ismerni, hogy egy gonosztevő áll-e előttiünk? A Lombroso által később világhírűvé lett „gonosztevő típus”-ra a Gall-féle fejalkatból lehetett következtetni. És most Loww tanár egy lépéssel tovább ment: tudományos vizsgálódásai rávezették arra, hogy a gonosztevő ellen nem a törvény paragrafusai, hanem az orvos fecskendője védheti csak meg a legkisebb mértékben az emberiséget, mert minden úgynevezett lelki eltérévének az okát meglelte a test egyik eddig meglehetősen figyelmen kívül hagyott kis szervének: a pajzsmirigynek beteges elváltozásában. Szenzációs megállapítása az, hogy mindazoknál az embereknél, akiknek pajzsmirigye vagy visszamaradt fejlődés közben, vagy éppen ellenkezőleg, a rendszerint tulnagjobbra nőtt meg, szellemi zavarok mutatkoznak, amelyek gonoszított elkövetésre ösztönzik őket. Így azoknál, akik gyilkolnak, a pajzsmirigy túlságosan megnagyobbodását lehet kimutatni, míg ezekkel ellentétben a kleptomániakusoknál, a megrögzött tolvajoknál, szélhámosoknál azt találta,

hogy a pajzsmirigy renaellenül nőtt, fejlődése közben elcsavarodott. És amikor Loww tanár már egész Anglia és Amerika idevágó statisztikáinak birtokában volt és tudományos észleléseit minden irányban megalapozta, határozta el magát, hogy a pajzsmirigy rendellenes megnagyobbodásából, vagy eltorzulásából eredő „betegség”-en a sebész késsével fog segíteni, vagyis a gonoszletteket az orvosi tudomány fegyvereivel fogja visszaadni a társadalomból.

Az eredmény, amint Loww professzor szóról-szóra írja, egyenesen csodálatos volt: az operációt követő második, harmadik hét után a „gonosztevők” egész lelki berendezése mintha kicsérélődött volna. Amíg azelőtt állandóan ingerültek, veszekedő természetűek voltak, a műtét után egyszerre csak megszelídültek.

De Loww tanár a gyilkosokon kívül azokat a szerencsétleneket is meg tudja gyógyítani, akik a lejtőn még nem jutottak el a legvégső fokig: a pajzsmirigy elferdülését egy néhány befecskendezéssel normális állapotba hozza és ezzel a csodával határos módon kioperálta az emberiség testéből azt a kelevényt, amely évezredek óta pusztítja a kultúrtársadalmat.

A bírák, akik maguk is legtöbbször vérző szívvel mondanak ítéletet egy „eltévelyedett” embertársuk felett, bizonyára boldogan lélegzenek fel Loww tanár halhatatlan felfedezése hallatára, aki kivette kezükből a sokszor igazán súlyos pallósjogot és az orvostudomány megszentelt csarnokait tárja ki az emberiség legszerencsétlenebbjei: a vasbilincsekben selylő betegek-bunözők felé.

Ez a szép álomkép természetesen csak akkor valósulhatna meg, ha a további kutatások igazolnák Loww tanár megállapításait, amit az emberiség érdekében csak óhajtni kell. dr. M. V.

Argetioianu perbefogását határozták el a jasi Marmorosch Blank betétese

Jasi, szeptember 23.

A Banca Marmorosch betései körében országsszerte elkeseredett hangulat uralkodik. A felelősségrevonás kérdésében azonban a jasi betétesek mentek a legmesszebb.

A jasi betétesek tegnapi gyűlésükön élesen kritizálták a banknál történeteket, majd több felszólaló arra hívta fel a közfigyelmet, hogy az államhatalom szemmel láthatólag óriási „jóindulatot” mutatott a Marmorosch bankkal szemben. Nem élt szankciókkal és nem vizsgálta meg az intézet vezetőinek terhére írt visszaéléseket, amelyeket pedig a parlamentben is többször emlegettek.

A gyűlés többek között olyan határozati javaslatot fogadott el, amely szerint kérni fogják Argetioianu volt pénzügyminiszter perbefogását. Argetioianu igazgatója volt a banknak, aláírásával fedezett minden ügyletet, azonfelül 1931 decemberében egy interpelláció kapcsán a parlamentben kijelentette, hogy meggyőződése szerint az állam segítségével a betéteknek legalább nagyrészt sikerül majd megmenteni.

A gyűlés végül táviratilag kérte Vajda miniszterelnöktől a szenátusban beterjesztett törvényjavaslat visszavonását, a mely szerint a már jóváhagyott kényszer-

egyezségben levő részvénytársasági bankok — tehát a Banca Marmorosch is — visszavonhatják a kényszeregyezséget, ha kötelezik magukat, hogy öt év múlva 40 százalékos kvótával kifizetik a betéteket.

Felmentett a bíróság két aradi bankigazgatót a család vádjá alól

Arad, szeptember 23.

A Marmorosch bank egyik itteni betétese bírói uton kísérelte meg követelését érvényesíteni, de eredmény nélkül. Várnai László aradi magánzó család címén tett feljelentést a bank két igazgatója, Haralamb Hermann és László Dezső ellen, azzal az indoklással, hogy a mult év október tizenegyedikén még felvették tőle egy 50.000 lejes betétet, noha ugyanazon hónap huszonegyedikén a bank már fizetésképtelenséget jelentett.

A tegnap megtartott tárgyaláson a két igazgató kifejtette, hogy központjuk nem értesítette őket arról, hogy mi készül. Mikor Várnai betétét átvették, ők maguk is éppoly kevésbé sejtették, hogy milyen szomorú fordulat következik, mint a betétes. A bíróság helytállóan találta ezt az érvelést és a két igazgatót felmentette a vád alól.

A háboruban szerzett belegsége ölte meg Tompa Antalt

Torda, szeptember 23.

Az elmúlt hét végén Tordán tragikus körülmények között elhunyt Tompa Antal kerámiai gyáros. Egy fején levő zsirdaganatot operáltatott meg, melyből vérmérgezés származott. A fertőzés az orvosok megállapítása szerint egy, a háboruban szerzett bőrbetegség bacillusa okozta, amely az operáció folytán keletkezett nyílt sebbe jutott be és azon keresztül a különben teljesen ép és egészséges szervezeti Tompa Antalt megölte. Az orvosok mindent megpróbáltak a beteg megmentésére, de már nem voltak képesek a fertőzés terjedését megakadályozni.

Tompa Antal halála érzékeny veszteséget jelent nemcsak a város társadalmi számára, amelyben élt és működött, hanem egy közbecsült, értékes tagja volt, hanem az erdélyi ipari életre is. Tompa Antal ugyanis egy elsőrangú szakember volt, aki állandóan a kerámiai ipar fejlesztésén, előbbrevitelén dolgozott, amit felsőbb helyen is elismertek azzal, hogy Tompát számtalan kitüntetésben részesítették.

Átmeneti kabát
Téli kabát
Férfi és női ruha

SZÖVETEK

beszerzése ma már nem okoz gondot, mert a

VESTIS-NÉL

olyan

HALLATLAN OLCSÓK AZ ÁRAK,
hogy mindenki vásárolhat

SZÖVETMARADÉKOK 50 %

ENGEDMÉNNYEL!

I-a átmeneti- és télikabátszövetek, tiszta gyapjuból
Lei 270, 320, 370, 420, 470
I-a I-a hibátlan CREP DE CHINE **Lei 90**
I-a „ CREP DE CHINE **Lei 80**

VESTIS

Gyári lerakat!

SZÖVET- ÉS SELYEMÁRUHÁZ
BRASSÓ, LEN-SOR 22. SZ.
TELEFON: 128.

Eredeti gyári árak!

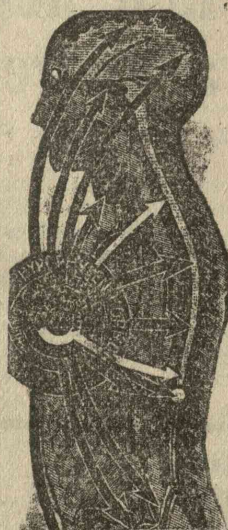
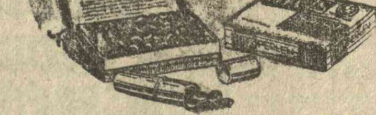
A negyven éven felüli urak....

Igen gyakran panaszkodnak teljesítőképességük hanyatlása miatt. (Sexuális neurasténia, impotencia.) A diagnózis majdnem mindig ugyanaz: a belső kiválasztást szolgáló mirigyek működésének csökkenése vagy teljes megszűnése lássa el testét az életműködéshez annyira fontos Testis- és Hypophysis-hormonokkal, amelyek a „Titus-Perlen” nevű szerben először biztosított, standardizált formában találhatók. „Titus-Perlen” a tudomány által elismert, ártalmatlan, összetett készítmény, amely tekintetbe veszi a gyógyszerek általi potenciálfokozás összes lehetőségeit. Ez a gyógyszer dr. Magnus Hirschfeld egészségügyi tanácsos, az ismert szexuális tudós évtizedes kutatásának eredménye. A „Titus-Perlen” nevű szer a berlini szexuális tudományos intézet állandó felügyelete alatt gyártják.

Világossítsa fel magát az emberi szervezet különböző szerveinek hatásáról és feladatáról a francia, vagy német nyelvű tudományos értekezlet által, amelyet mindenkinek kívánságára díjlanul küld a

„Titus”-gyár vezérképviselése, Cernăuți, Casa Postale 44. A „Titus-Perlen” kaphatók gyógyszerárakban, 100 db. doboz ára 460 lei.

Perte-Titus

A „TITUS PERLEN” használatának grafikus ábrája

Megrendelő szelvény.
Repr. Gen. Titus

Cernăuți 5, Casa Postale 44.

Sziveskedjenek küldeni — egy díjlan tudományos értekezletet (diszkretn) — egy 100 dbos doboz, 460 lejes utánvétellel — egy próbacsomagolást 20. — lejt — (bélyegekben a portókiadásokra). A megnevezett áthuzandó

Név.....

Cím: (város, utca, házszám, vármegye).....

Brassó ier. KRAFFT és HERBERTH drogéria, Brassó

Székelyudvarhely

**Szinek
Emberek
Könnyek
Mosolyok**

Székelyudvarhely, szeptember 23.
Az őszi aranyfűrdőjében ring a város.
— Na nézzén fel Markos ur, két hete nincs egy fia felhő sem az égen.
Markos ur legyint, bevakar a nadrágzsebébe:

— Van az én fejem felett éppen elég, csak az istennyila hiányzik.

— Mégis — így a lirai — jobb ugy-e, ha nem esik.

— Mondja már, mi haszna van magának abból? — és Markos ur konokul és sötéten nézi a földet...

Elegáns autó túlköl, kukoricával megakadt, nyikorgó szekér tér ki előle. Párisi, legalább is bukaresti elegancia a kiskakótól, mellette egy koldus vonít a nyomortól. Kifestett, kitömött vállu jampöccök és ringók, kacagó száju székely leányok. Bach zokog ki az egyik ablakon és lent az utcán bőgve megy haza az tehéncsorda. Bizakodó haldoklók és kétségbeesett potrohok. Horgászó „vivő” és szomorú elegancia. Na menjen, menjen ma holnap mi is koldulunk és háromszáz ezer lej ára sorsjegy, melyből egy sem nyert. Általában — mint mindenütt — itt sem lehet eligazodni.

Hanem azért az ember úgy ritkán kőrülne.

KERESZTET RENOVALÓ SOFFÓRÖK

A főutcán van az autó-stand, mellette áll egy három méteres vas kereszt a Megfeszítéssel. A mult napok egyikén két létra volt nekitámasztva a keresztnek, rajta két nekigyürkőzött soffór, a kereszt tövében zibongó tömeg.

Aztán egy ur megmagyarázza:

— Kérem, a soffórök festik a keresztet. Nézzé, ott jobbról, amelyik oly buzgón „aranyoz”, egyszer egy vágott pofon egy vásárost, hogy a kórházban tért magához. Másikkal a multkor nem bírt négy rendőr és most festik a keresztet. Nem érdekes?

Bizony, renoválnak és meg kell állni egy pillanatra ebben az esznelküli rohanásban, az udvarhelyi soffórök mellett. Valami olyan jó meleget érez az ember, ahogy ezek a fiúk dolgoznak. Három fest, kettő szemetet hord, mások a szétmálló alapköveket huzzák össze, tesznek-vesznek, festéket kevernek, virágokat ültetnek a spontán érzés friss lendületével és az önként vállalt alkotás pirosító lázával.

A balfelől lekiált: „Halló, nincs bronzunk”, erre megint összeszedegetnek ötöt lejt és egyik már szalad is bronzért.

Megszólított egyet, hogy hogyan jutott eszükbe.

— Kérem szépen, már úgy nézett ki, hogy nem bírtuk látni. Aztán Bókor mondta és összetettünk. Benne van egy hatszáz lejünkbe, de tessék most megnézni... Csak az bosszant, hogy mindenki azt kérdi, hogy miért csináljuk. lát azért kérem, mert a soffórök nem csak verekedni tudnak. Nem azért mondom, de hatszáz lejért mi „piát” adnának — és egy kőörzsa palántát óvatosan benyom a földbe.

Nem nagyzási mánia, ha azt mondom, hogy az udvarhelyi soffórök példát mutattak. Lausanne, Hága, Genf, Stresa, mind nulla. Pár millió renováló kéz és megvan mentve a világ.

UDVARHELYI MASIK KF. RESZTJE: AZ ÚJ PÉNZ-ÜGYIGAZGATÓ

G. Jonescunak hívják és nincs három méter magas, de kereszt.

Nemigen mozdul meg íróasztala melől, de szelleme mindenütt ott van. Ó, ez a szellem! Mely úgy gondolja, hogy az udvarhelyi adófizetők bankókkal kitömött szálmazsákon várják a mindennapi boldog virradatot, éppen csak hogy nem akarnak fizetni. Pénzügyigazgató ur, ahhoz, hogy az adók befolyjanak, a könyörtelenség, meg rideg elzárkózottság, meg kegyetlen paragrafusra mutatas kell, hanem — pénz. Így, ahogy mondom: pénz. Hihetetlen mi? Aztán egy kis türelem, egy kis megértés, egy kis szív, belátás — sőt belelátás —, hogy abban a szálmazsákban nem csak pénz lehet, hanem szalma is. És talán régi, pállott, elporosodott szalma, melynek felirásítására nincs husz lej, mert oda kell tenni adóba. Tudjuk, hogy az adót fizetni kell és senki sem fantáziál itt arról, hogy kegyed ölébe véve az adófizető fe-

jét azt mondja: „Neked olyan bánatos kék szemed van polgártárs, hogy tördöm az adód hatvan százalékát, a többit pedig fizessd úgy, ahogy tudod, fékomadta...”, nem, nem erről van szó, csak arról, hogy mikor lehuzogatják a ruhácskákat, cipőcskenket, bőrcskenket, legalább érzéstelenítsenek. De nem úgy, hogy fejbeütnek, hanem a megértés, belátás, együttérzés narkotikumával. Ilyen a végeredmény úgy is egy, mégis a formák összessége teszi azt, hogy: huszadik század, felvilágosodás kora, individualizmus, kettőőr turó satöbbi.

Egyebekben, mint hirlik, a székelyudvarhelyi adófizetők a kormánytól lépéseket szándékoznak tenni. G. Jonescu idegzavarai ellensúlyozására. Repeann volt pénzügyigazgatónak pedig ez uton izenik: Gyere vissza, minden meg van bocsátva!

A BANCA NATIONALA ÚJ ÉPÜLETE, MELYN NEM DOLGOZOTT EGYETLEN UDVARHELYI IPAROS SEM

A főutcán van persze és szép stílusos épület persze. Emelettel, balkonokkal, széles ablakkal — kilátással a pénzügyi reménytelenség térs mezőire — saját vízvezetékkel, oszlopokkal, szoba-

Kétszázhuszonegy millió

Tudniillik ennyi adósságot jelentettek be a konverzióval kapcsolatban a székelyudvarhelyi járásbírósaival. Az oklándinai lehet szintén ennyi, a székelykeresztúriál éppen a duplája. A megye mezőgazdasági adóssága eket tehát kezen egy milliárd lej. Számokkal hirtelen nem is tudom leírni. Előzet ha hozzávesszük az ipari, kereskedelmi és privát adósságokat, kijön úgy két-két és fél milliárd lej.

2.500.000.000!!!

Mire ment el ez az irtó pénz? Hogy nincs az egész megye parkuzva, gumimutakkal behálózva, kórházakka!, agmenházakkal telerakva? Hogy nincs lé-

testéssel, mázolással, vasmunkával, kőmunkával, betonmunkával, de — egyetlen egy udvarhelyi szakmunkással sem. Az épület belekerült cirka öt millióba, ezt mind regáti mérnökök, szállítók, vállalkozók, munkások vitték el. Udvarhelyi szakmunkás egy fityinget sem kapott ebből a tekintélyes összegből. Minek is. Azoknak jó ez a tartalmas őszi levegő is és örüljenek, hogy van egy bankjuk, hova behordhatják a pénzüket. Ilyenkor esetleg egyet ihatnak a vízvezetékéből. Ihatnak jó hideg vizet. Nincs kizárva, hogy annyit ihatnak majd — egy, a kisebbségi adófizetők védelmét célzó kormányrendelet alapján — a mennyi csak beléjük fér.

Hát ez az ugynevezett iparpártolás nálunk.

Aztán van két szolga a bankban. Minden tisztviselőre esik egy szolga. Rendben van, végeredményben reprezentatív intézmény is. Az egyik szolgának kisebb bajusza van, a másiknak valamivel nagyobb. A nagyobbaknak van havi hét, a másiknak havi öt. Ezerben. Természetesen amelyiknek öt van, annak kisebb is a bajusza. És persze: lakás, itítés, világítás. Esküszöm, nem irigylem. Csak éppen mondom, hogy ismerem itt egy urat, aki husz évig nyomta az iskolák padjait, volt egy gyűrűje, melyet holmi kiüntetés vizsgáért kapott, van kétféle doktorátusa, irt egy könyvet és tegnap azt mondta, hogy ha delután nem fog halni, nem lesz mit vacsoráznok különben jóállású tisztviselő.

Persze, — bajusza nincsen.

gijarat, hogy nem futnak luxusvonatok és hogy nem folyik a Küküllőben felváltva méz és tej? Hogy nem egy nagy mosoly, egy derűs kacagás az egész megye? Miért, hogy reggel a faleveleken még a harmatepp helyett is drága emberi könny ragyog?

Itt valami nincsen rendjén. Nem is hiszem az egész dolgot.

Ebből az összegből csak 24.315 lej 37 banit fogadok el.

Ennyi tudniillik az én adósságom.

Követelem az általános, titkos személynkénti konverziót!

Különben: nem is követelem.

Tomcsa Sándor

Holtvágányra futott a vasutasok nyugdíj-vonata

Hegedüs képviselő ismét szóváltette a nyugdíjpénztár igazgatója előtt a nyugdíjasok szomorú helyzetét

Bukarest, szeptember 23.

Az ország minden részéről beérkező panaszok arra késztették Hegedüs Nándor kamarai képviselőt, hogy keresse fel a központi nyugdíjpénztár vezetőjét, Praporgescu vezérigazgatót a panaszok tisztázására.

Tárgyalásai során derült ki, hogy va-

lóban volt egy olyan bizalmas rendelet arra, hogy az elhunyt nyugdíjasok nyugdíját sem utalják ki temetkezési segély címén. Csak augusztus elsejétől kezdve tehetnek ismét kivételt a pénzügyigazgatóságok, de azt is csak akkor, ha van pénzüik. Nyugdíjasnak tehát nem tanácsos meghalni sem, mert családja még eltemettetni sem tudja.

A felekezeti tanítók nyugdíjügye

Sulyos helyzet elé kerültek a felekezeti tanítók is, akiket addig, amíg Boila Romulusz dr. volt a nyugdíjpénztár elnöke, az 1875-ben hozott és az 1891-ben módosított magyar törvény alapján helyeztek nyugdíjba. De Argetoianuék alatt az ilyen nyugdíjkérvényeket egyszerűen félrelétek s ha most újra elő is ásták azokat, nincs köszönet abban.

A kérések teljesítésénél az 1875. évi törvényt és az 1891. évi módosítást veszi ugyan alapul, de annak összes szakaszait alkalmazza, amivel szinte lehetetlenné teszi, hogy a felekezeti tanítók nyugdíjhoz jussanak.

A most előráncigált magyar törvény szerint ugyanis három esetben kérheti nyugdíjaztatását a felekezeti tanító:

1. Legalább 42 éven át volt a központi nyugdíjpénztár tagja, megszakítás nélkül.

2. A törvényben előírt bizottság állapítja meg betegségét, vagy munkaképességét.

3. Betöltötte a hatvanötödik életévét.

A három feltétel közül kettő teljesíthető. A központi nyugdíjpénztár az impériumváltozással megszűnt, a bizottság pedig nincs meg, jöllehet a kormány

felállithatná. A harmadik pontot illetően a legtöbb tanító nem is várta meg a 65-ik év betöltését és hamarabb kérte nyugdíjaztatását. Addig pedig nyugdíjat nem kaphatnak a középkori és barbár zsekkönyvi nyugdíjtörvény rendelkezései miatt.

VAKVAGANYON A VASUTASOK NYUGDÍJVONATA

Mindezeket a rendkívül sulyos sérelmeket Hegedüs Nándor szóváltette Mirto közlekedésügyi miniszter előtt, akinek különösen az elbocsátott magyar vasutasok ügyének revízióját sürgette.

Mirto miniszter elismerte, hogy az elbocsátások jogtalanok voltak, de a nyugdíjaztatás iránti kérvények elutasítása a miniszter szerint jogos volt. Arra a kérdésre, hogy ebben a visszásság helyzetben mihez fogjanak a vasutasok, Mirto miniszter kijelentette, hogy ezt maga sem tudja,

ellenben megígérte, hogy a parlament bekezdése után tanulmányozni fogja a jogtalanul elbocsátott magyar vasutasok nyugdíjügyét.

Addig pedig a kijárók tovább fosztogathatják és félrevezethetik a reménytelenségükben ide-oda kapkodó vasutasokat.

**Amikor a tót — nem megy...
Tüntetően távolmaradtak a tótok a cseh szokól-
ünnepről**

Prága, szeptember 23

A hivatalos körök s a cseh közvélemény kinos megdöbbenéssel volt kénytelen tudomásul venni, hogy a tótok tüntető módon távol maradtak a cseh „szokol” nemzeti mozgalom megalapítójának, Tyrsnek, emlékünnepeitől.

Ugyanakkor, amikor a csehek nagy pompával leleplezték a nemzeti hős szobrát, — amelyet, mint megírtuk, a le-döntött Mária Terézia szobor anyagából készítettek el, — a tótság Homonnán Hlinka vezetésével tót zászlószentelést rendezett, amelyre óriási számban vonultak fel. Ilyen jó viszony uralkodik a csehek és az általuk „felszabadított” tótok között.

**A börtönből,
ahol pénzhamisításért
ült, visszatért ismét
a pézhamisításhoz**

Lugos, szeptember 23

Az utóbbi hetek folyamán a lugosi heti piacokon feltűnést keltő mértékben megsaporodott a hamispénz forgalma. A hatóságok nyomozást indítottak, amely csakhamar szenzáció felfedezéshez jutatta a rendőrséget. A nyomozás szálai a Lugossal határos Szapárfalva községbe vezetnek s megállapították, hogy innen árasztják el hamis pénzzel a lugosi hetivásárokat. A nyomozó hatóságok gyanúja Batori Dániel 27 éves földmiesre irányult, aki csak pár héttel ezelőtt szabadult ki a lugosi fogházból, ahol pénzhamisításért hosszabb büntetését töltötte. A gyanuba veti emellett házkutatást tartottak és Batori lakásán nemcsak a hamispénz gyártására szolgáló gépeket, hanem nagymennyiségű hamis 2, 5 és 10 lejeceket is találtak, amelyek csak forgalombahozatalra vártak. A rendőrség Batorit újból átadta a lugosi ügyvétségnek, cinkostársainak kinyomozása érdekében pedig nagy erővel dolgozik tovább.

**Kevesebb az idén
a szőlőtermés, drágább
a must**

Bukarest, szeptember 23.

A szüret az ország majdnem minden részén még késik. A termés mintegy 25 százalékkal gyengébb lesz a tavalyinál. A kései szüret miatt a borüzlet sem indult még meg. Újborban alig történt kötés, legfeljebb egy-két tétel 6—7 lejes áron. Az óbor-árak tartják magukat az eddigi nivón, mert, legalább is a regátban, alig vannak tavalyi készletek. A regáti Dealul-Mare vidékén például 12—15 lej. Drágasani és Odobesti mellett 8.50—10 lej az óbor ára.

**Ideiglenesen felvették
a munkát a sztrájkoló
aninai bányászok**

Temesvár, szeptember 23

Az Aninán sztrájkoló ezeröttszáz munkással a temesvári munkaügyi inspektor folytatta a békéltetési tárgyalásokat. A munkások feltárták előtte helyzetüket és kijelentették, hogy nem tudják elfogadni a gyárvezetőség által tervezett újabb 30 százalékos bércsökkenést. Az inspektor megígérte, hogy a további tárgyalások során maga is a munkások érdekeit fogja védeni, mire a munkásság, amely minden segélyforrás nélkül áll, ideiglenesen felvette a munkát addig, amíg a közvetítő tárgyalások véget nem érnek.

Hasznos tudni,

hogy **Schmidbauer**

természetes **Ismandi**

késérüve a gyomor és bélbetegék páratlan gyógyvize.

Utastás minden palackhoz mellékelve! Kapható mindenütt!

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Flitek

A háromezeréves borsófőzőék

Nem tréfa ez, bármilyen tréfásan hangzik. Angol lapokban olvashatjuk, hogy azokból a borsószemekből, amelyeket Tutanchemen sírboltjában találtak, néhány szemet magával vitt egy dán mérnök Svédországba, itt egy kertész elvetette, a háromezeréves borsószemek kikeltek, gyönyörű virágot hajtottak és ausan termettek is. A természet azután ismét elvetették és aki az egyiptomi fáraó múmiája mellé háromezer évvel ezelőtt eltemetett borsószemeknek ezekből az „unokáiból” főzte meg ebédrevaló főzelékjét, azzal az igazító tudattal fogyasztotta el, hogy borsószuszpája helyett, világtörténelmet eszik. Ebben az utóbbi megállapításban mindenestre van egy kis túlzás, de ha meggondoljuk, micsoda hihetetlen életenergiát sűrített össze a természet egyetlen borsószemében, akkor ez a tréfa egyszerűen csodálatos igazsággá változik. Mert gondoljuk csak el, ha ugyan bele nem szédülünk ebbe a gondolatba is, akár a csillagos ég szemléletében, gondoljuk csak el, hogy amikor ezeket a borsószemeket a tudósbajos fiatal főző hűtőstébe mellé temették, még hatalma tetőpontján állt a római birodalom és Krisztus születésétől még több mint egy ezredév választotta el a világot! Ha meggondoljuk, hogy azóta rombadőltek világbirodalmak: istenek multak el; világhódító utjára indult a kereszténység és, hogy az emberiségnek tulajdonképpen egész történelme csak azóta játszódik le az idő színpadán; ha meggondoljuk, mi minden mult el azóta nyomtalanul a világon, tengerek száradtak ki, hegycsúcsok omlottak össze, városokat és országokat söpört el a mutandóság szele, emberfajta hanyatlottak alá mindörökké... de ezekben a borsószemekben még mindig megmaradt a termő élet, a szunnyadó oserő, a folytatódás örök csirája, akkor újra és újra le kell borulnunk Isten felfoghatatlan nagysága előtt, amely az örök életet néha egy borsószemben mutatja meg az embereknek. O, nem... ez a háromezeréves borsófőzőék nem tréfa, hanem mélységes paldázat. Peldázata annak, hogy minden mulandó a földön, csak az élet örök és multhatatlan, az élet, amely halálán, enyészeten siri homályon által is megtalálja útját a fényre és amelynek virulását, gyümölcsét, herbedását és pusztulását, a maga végietlen folyamatosságában úgy hívjuk: Örökkévalóság...

(—thy.)

Tovább élünk...

A legújabb angol közegészségügyi statisztika megállapítja, hogy az angolok átlagos életkora nagy emelkedést mutat. Anglia mai nemzedékének átlagos életkora: férfiaknál 65, nőknél 60 év, míg évtizedekkel ezelőtt ez az átlagos életkor mindössze 40—45 között mozgott. Az életkor ilyen átlagos emelkedése azonban nemcsak Anglia népénél mutatkozik, hanem minden civilizált népnél a világon. — hiába nyögik az emberek a világháború évtizedes következményeit, hiába gazdasági válság, öngyilkossági járvány, új régi gyógyíthatatlan betegségek, a statisztikai keresztmetszet azt mutatja, hogy az emberi élettartam növekedett. Ha van valami, amit az utóbbi idők statisztikai megállapításainak sorában örömmel vehetünk tudomásul, akkor ez az, — úgysem sok örömről telhetik egy idő óta ezekben a számszlopokban és a bennük foglalt megállapításokban. Az átlagos emberi életkornak ez az emelkedése mint ha ismét rávilágítana Isten végtelen bölcsességére, amely nyomon kíséri halálátlan és nagyraagyó gyermekeinek lázas, rohanó életirányát a földön. Valamikor, nagyapánk és dédapánk korában, utig elég volt az embereknek az a pár évtized, amelyet békésen, nyugodtalanul leléltak, adatott, — nagyobb dolgok úgysem történtek velük a bölcsőtől a sirhalomig vezető csendes, veszélytelen országúton. Ezzel szemben mi, mai emberek, többet élünk át, több esemény lázában égünk egyetlen év alatt, mint nagyapánk egy évtized során. Ők nem érezhették igazságtalannak a rövidre szabott földi életet, mert hiszen sohasem érezhették a holnapnak azt a gyöttrő kíváncsiságát sem, amelyet mi érzünk. Meghalni, ma, fiatalon, vagy akár öregen is, a be nem töltött kíváncsiság tragikumával teljes, mert az élet csupa megoldás előtt álló rejtélyel

gazdag. Valamikor, élni és meghalni, egyetlen nyugodt nap volt: hajnal, dél, este. De a mi életünk, akár öregek vagyunk, akár fiatalok, áthajlik a holnapba, amelyre sóvárgó kíváncsisággal várunk, mint a gyermek, akinek este, lefekvés előtt, meglepetési ígérték másnap ebédre. Isten látja ezt, tudja ezt, méltányolja ezt és az emberi életet, a maga

ősi határai közt, meghosszabbítja. Legyünk hálásak érte a Teremtőnek, mert... — hogy is mondja a francia? — „qui vivra, verra”, aki megéri, az meglátja a holnapot, amely ha nem is lesz az Igeret Földje, mégis jobb lesz, mint a ma volt. És nehezebb „má”-ja alig volt még nemzedéknek a földön, aminő a mienk... (—thy.)

Korányi magyar pénzügy-miniszter ismertette Genfben Magyarország pénzügyi helyzetét

Genf, szeptember 25.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága kedden kezdte meg és csütörtökön folytatja a Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló jelentés vitáját. Korányi báró pénzügyminiszter a bizottság ülésén részletesen beszámolt Magyarország helyzetéről és azokról a változásokról, amelyek január óta történtek a magyar gazdasági életben.

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése és prognóza szerint a csütörtök éjszakai erős lehűlésre pénteken élénk keleti és délkeleti szelek várhatóak, esetleg nyugat felől felhősödéssel.

— **NAGY TŰZ EGY PESTI SZÖVŐGYÁRBAN.** Budapestről jelentik: Pénteken hajnalban nagy tűz ütött ki a Maglódi-úton lévő „Lirbig” szövőgyárban. A tűz, eddig ismeretlen okból, az első emeleti vattatraktárban keletkezett s az egész emelet percek alatt lángokban állott. A roppant sűrű füsttenger miatt az oltási munkálatok nehezen haladtak. A tűzoltók gázálarcban láttak munkához és sokan rosszul lettek közülük.

— **Közel ötvenszázalékos buktatás a lugosi jegyzőtanfolyam felvételi vizsgálatán.** Lugosi tudósítók jelentik: Most fejeződtek be Lugoson a jegyzőtanfolyamra felvételt kérő növendékek felvételi vizsgálatai, amelyek megdöbbentően tragikus eredménnyel végződtek, amennyiben a vizsgáztató bizottság a felvételt kérő jelölteknek csaknem ötven százalékát elbuktatta. A lugosi jegyzőtanfolyamra ez évben 128 középiskolát végzett ifjú jelentkezett ezek közül azonban harminchatot — már az írásbeli vizsgán, tizen-nyolcat pedig a szóbeli vizsgák során buktatott el a felvételi bizottság. A rendkívül szigorú, amellyel a jegyzői pályára készülő ifjakat a felvételi bizottság megrostálta, általában mindenfelé rendkívüli nagy feltűnést, az érdekeltek körében pedig óriási elkeseredést okozott.

— **BEFUTOTT AZ ELSŐ FILLÉRES GYORS ARADRA ÉS TEMESVÁRRA.** Aradról jelentik: Aradra befutott a budapesti „filléres gyors.” A vendégeket a pályaudvaron óriási tömeg várta. Nemcsak azok mentek ki, akiknek hozzátartozójuk, vagy ismerősiük érkezett a vonattal, hanem nagyszámu érdeklődő is. A hatóságok is ünnepélyesen fogadták a magyar vendégeket. Elsőnek Botiuc polgármester mondott üdvözlő beszédet. A magyarok nevében Pajzs Odón, „Az Est” szerkesztője válaszolt. A város temesvári tartózkodásuk alatt számos kedvezményben részesíti a magyarországiakat. — Temesvári jelentés szerint Arad után nemsokára oda is megérkezett a filléres gyors. Itt szintén ünnepélyes fogadtásban volt részük, az állomáson több, mint kétezer ember jelent meg.

— **NAGYVÁRADAI HIREK.** Nagyváradról jelentik: Ipp községben elfogták Bartha Anna besurranó tolvajt, aki a hét elején Wechsler Iván Zöldfa-utcai lakásából 6800 lejt lopott el. Érdekessége, hogy Bartha Anna a pénz jórésztét, 1250 lejt sétaautózásra költötte. — Koller Károly közsörüs az éjszaka részegen tartott hazafelé egy barátjával. Utközben a kapatos emberek összeszálkoltak, dula-kodni kezdtek s a barát földhözvágta Kollert. A közsörüs olyan szerencsétlenül esett, hogy koponyatörést szenvedett. Koller eszméletlen állapotban fekszik, a garázda barát kerekelt oldott és kiletét még nem tudták megállapítani.

— **KIRÁNDULÁS A NAGYKIRÁLYKŐ NYUGATI-FALÁRA.** A Brassói Turista Egyesület vasárnap kirándulást rendez a Nagykirálykő Pásztorcsúcsára (2240 m.), a híres Nyugati-fal utvonalon. Indulás szombat délután félhét órakor a nagy, vagy Bertalan-állomásról. Vezető: Bartók György. Csak gyakorlott turistáknak!

A pénzügyi bizottság letárgyalta azokat az intézkedéseket is, amelyeket a mult év októberében hoztak a magyar államháztartás egyensúlyának megszilárdítása érdekében. Korányi a külföldi hitelezőkkel szemben fennálló helyzetet is ismertette a bizottságban s genfi tartózkodását egvébként arra használta fel, hogy előkelő külföldi kapacitásokkal tárgyaljon.

— **FOGLYUL EJTETTEK A NEWYORKI TŰNTETŐK ÖTVEN RENDŐRT.** Newyorkból jelentik: New-Yerseyben 3000 sztrájkoló textil munkás a város utcáin nagyarányú tüntetést rendezett. Először kisebb rendőrsztagok vonultak ki ellenük, de nem bírtak a tömeggel, sőt a munkások ötven rendőrt foglyul ejtettek és több órán keresztül nem engedték őket szabadon. Később nagyobb rendőri kérésre érkezett a helyszínre és erős küzdelem után kiszabadította a foglyokat. A tüntetőket csak nagynehezen tudták szétoszlatni.

— **Halálos szerencsétlenség fadöntőgetés közben.** Lugosi tudósítók jelentése. A Carasana faipari vállalat Cavarán község melletti erdőségében halálos kimeneteli szerencsétlenségnek esett áldozatul vigváztatlansága következtében a vállalat egyik munkása, Mikola János. A szerencsétlen ember, aki az erdőben fadöntőgetéssel foglalkozott, nem tartotta be a szükséges távolságot és egy hatalmas törzs reázuant s valóságilag agyonlapi-totta. Mikolát azonnal kórházba szállították, de már nem lehetett rajta segíteni, mert súlyos külső és belső sérülései következtében hamarosan kiszenvedett.

TRADICIO

Egy vidéki zsidó iskolában azt magyarázza a tanító a gyerekeknek, hogy a zsidók évezredek óta tradíció szerint élnek, majd hozzátette:

— **Tradíció alatt azt kell érteni, ami apáról fiúra száll.**

Másnap a kis Köhn-fiu, aki az iskola egyik legjobb tanulója volt, kicsit elkésne jelent meg az előadáson. Az egész osztálynak feltűnt, hogy bő nadrág van rajta. Kérdezi tőle a tanító:

— **Hol voltál ilyen sokáig? — felelte a fiu.**

— **FÉNYES NAPPAL IS DOLGOZNAK A BETÖRŐK.** Déváról jelentik: Horváth Lajos dévai lakatosmester Hunyadi-utcai lakásába f. hó 21-én a délelőtti órákban, amikor senki sem tartózkodott a házban, ismeretlen tettes alkulcsal behatolt és egy rend férfiruhát, meg több értékes ékszert lopott el és azokkal nyomtalanul eltűnt. Horváthék csak a déli órákban vették észre, hogy lakásuk ajtaja nyitva van és a kollektív vendég mintegy 30.000 lejes értéket vitt magával. Az esetet jelentették a rendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított a betörő kézrekerítésére.

— **Elsikkasztotta a kezelésére bizott összegeket egy lugosi városi alkalmazott.** Lugosról jelenti tudósítók: Hosszu idő óta állott városi szolgálatban Lugoson Biréscu György városi vámpénzkezelő, aki a piaci helvénzek beszédését végezte évek óta kifogástalanul. A megbízhatónak tartott emberről most egy véletlen kiderítette, hogy a belhelyezett bizalommal súlyosan visszaélt és a város jelen-tékeny összegekkel károsította meg, a

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalom csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1717

mennviben az általa inkasszált vám és helvénzeket rendszeresen és állandóan dézmálta anélkül, hogy rendkívül ügyesen fedezett eljárása a legcsekélyebb gyanút keltette volna. A városi hatóság a hűtlen alkalmazottat azonnal felfüggesztette állásától és átadta a lugosi ügyvédségnek, amely Birescut sikkasztásért letartóztatta.

— **TEMESVÁR MAXIMALTA AZ ÉLELMISZEREKET.** Temesvárról jelentik: A város tegnap a következő új maximális árakat léptette életbe: nullás liszt 8.50, integrál 7.50, barna 5.50 lej. Fehér kenyér ára nem esik maximum alá, integrál 9.50, barna 6.50 lej. Disznó és borjúhús ára szabad, marhahús kategóriák szerint 13, 16, 18 és 20, disznózsir pedig 30 lej kilónként.

— **ÖTMILLIÓS STRANDFÜRDŐT ÉPÍTENEK NAGYVÁRADON.** Nagyváradról jelentik: A város vezetősége határozott a felől, hogy mire fordítsa a parlamentben megszavazott 30 milliós kölcsönt. Eszerint 8 milliót a város régóta váró hitelezői kapnak, 3 milliót a tisztviselők és nyugdíjasok hátralekös járandóságának kiegyenlítésére, 2 millióból rendbekerít a szomorú állapotban lévő utcaburkolatokat, 5 millióból pedig modern új strandfürdőt építenek, amelyből állandó bevételt remélnek.

★ **ORVOSI HIR.** Med. Univ. dr. Herskovits Erzsébet rendelőjét Str. Bratiann (Kórház-utca) 2. sz. alá helyezte. Rndel 10—1, 3—6. Quarz, Diathermia, Kozmetikai kezelések.

— **BATA-GYAR ÉPÜL ANGLIABAN.** Londonból jelentik: A legközelebbi hetekben megkezdik a Bata-gyár angliai telephelyének felépítését. A gyár West-Tilburyban lesz és egy éven belül megkezdik üzemét. A gyárat az angol piacon még Bata Tamás tervezte meg és ő tervei alapján történik annak felépítése is. Az angliai gyárban kizárólag angol mérnököket alkalmaznak, akik azonban a Bata-gyár központjában, Zilnben nyerne speciális kiképzést. A legközelebbi napokban negyven angol műegyetemi hallgató érkezik három évi tanulmányi időre Zilnbe.

— **BRASSÓI PIACI ÁRAK:** Marhahús levesnek I. 20, marhahús, levesnek II. 14 —16, marhahús, pecsenye 36—38, sertéshús, combja 26, sertéshús, karaj 36, zsirszalonna 24, zsir 54 lej kg.-ként. Tojás darabja 1.30—1.50, csirke párja 30—100 lej. — **Élőállatok:** Export ökr 11—12, sertés 16—18 lej kg.-ként élősuiban. Igás ökr drb. 5000—7000, ló drb. 2000—6000 lej. — **Terményárak nagyban:** Buza 540—570, rozs 370—410, árpa, sör 270—290, árpa, takarmány 250—260, zab 240—280, tengeri, szemes 230—260, lencse, nagyszemű 380—450, bab, fehér 350—400, burgonya 60—70 lej métermázsánként. — **Takarmányárak nagyban:** Széna, préselt 110—120, Széna, laza 70—80, szalma, laza 55—65, korpa 190—220 lej métermázsánként.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megkecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmát kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenül tették, hogy a Ferenc József viz számos feloldali hűdésben fekvő betegnek is megtette a kel-lő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

BUKARESTBEN

ÁLLANDÓ IPARI KIÁLLITÁST ÉS MINTAVÁSÁRT RENDEZ AZ

MEGNYILIK: 1932 OKTOBER HO 15-ÉN

Egy évig nyitva, közvetlen kapcsolat és eladás termelő és fogyasztó között. — Saját érdekében jár el minden iparvállalat és kereskedelmi cég, ha kiállítási boxot bérel. — Felvilágosítással dímentesen szolgál a kiállítás rendezősége. Kívánatra prospektust.

ARGUS

KERESKEDELMI- ÉS IPARI SZAKLAP
CICLOP PALOTA, BULEV. TACHE IONESCU No. 8.

„HOTEL CARPATI“

BUKAREST, STR. ATENEI 2 (Piața Amzei) központ.

Modern berendezés, példás tisztaság, rendkívül méltányos árak. Szobák naponként és havonként. — Diákoknak, utazóknak és tisztviselőknek nagy árkedvezmény. — Összes tramvajok a vasúthoz. — Az egyetem, kereskedelmi akadémia és összes színházak közelében. — Magyarul beszélnek.

Ratifikálták a román-francia petróleumegyezményt

Páris, szeptember 23.

A napokban ült össze Párisban a petróleumértekezlet, amelynek tárgyalásain a román delegáció véglegesen ratifikálta a júliusban megkötött egyezményt, amelyhez annakidején szövegmodosítást kért. A megállapodás azonnal életbelép, mielőtt Románia a maga részéről megteszi a végrehajtáshoz szükséges belső intézkedéseket.

— **Ügyészség elé került egy bicskázó gazda Gyergyóalfalun.** Csikszeredáról jelentik: Bicsak Márton gyergyóalfalusi gazda Illyés Márton közbirtokossági erdőgazdától fát kért. Illyés a kérés teljesítését azzal tagadta meg, hogy előlissági határozat nélkül nincs feljogosítva faosztásra. Bicsak ettől az időtől kezdve haragot tartott Illyéssel és tegnap, amikor az egyik korcsmában összetalálkoztak, ismét felhozta a sérelmes ügyet. Veszekedni kezdtek, majd a veszekedés hevében Illyés botot ragadott, mire Bicsak kést rántott és azzal súlyos sérüléseket okozott az erdőgazdán. Illyést kórházba szállították, míg Bicsakot átadták a csikszeredai ügyészségnek.

— **Ezresbankot hamisított a pékmester.** Csikszeredáról jelentik: A gyergyószentmiklósi rendőrségen feljelentést tett a Laurentiu vendéglő tulajdonosa, ismeretlen tettes ellen, aki üzletében hamis ezres bankot akart elhelyezni. A rendőrség nyomozása során letartóztatták Kresztosz Dzsárk pékmestert és Palavics Gyula vendéglőst, akik bevallották, hogy a hamis bankot ők készítették. A házkutatás alkalmával egy igen primitív gépet találtak, amelynek segítségével nyolc darab hamis ezrest készítettek, azonban azt nem sikerült elhelyezniük, hát tűzbe dobták. Kresztosz és Palavicsot a bűnjelekkel együtt átadták az ügyészségnek.

— **Gyenge a tengeritermés Udvarhely-megyében.** Székelyudvarhelyről jelentik: A napokban kezdődött meg Udvarhely-megyében a tengeri betakarítása. Az eredmény itt is mint a buzánál, a lehető legsilányabb, úgy, hogy a lakosság a legnagyobb félelemmel néz elébe a télnek.

Skóliok

A skót elmegy az orvoshoz, aki megvizsgálja és kijelenti, hogy a vesét gyanusnak találja.

— Jöjjön el holnap ismét — mondja — és hozzon magával egy kis üveget a megfelelő tartalommal, melyet majd megvizsgálhat alá veszek.

A skót másnap beállít egy színültig töltött, hatalmas dunsztosüveggel.

— Na, na, — mondja mosolyogva az orvos — ennyi igazán nem kellett volna.

Aztán megvizsgálja az üveg tartalmát és így szól:

— Na, barátom, nincs a maga veséjének semmi baja.

A skót erre boldogan ugrik az ajtóhoz és kiszól az ott várakozó feleségének:

— Már nem kell nyugtalankodnod, fiám: se nekem, se neked, se a gyerekeknek nincs semmi bajunk.

Rádió műsor

Vasárnap, szeptember 28.

Bukarest, 11.15: Gyermekelőadás, 11.30: Vallásos előadás, majd egyházi zene, 12: Román zene, 15: Gramofon, 17: Mezőgazdasági óra, 18: Vegyes zene, 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Gramofon, 21: Raul Scully „Simone” c. vígjátékja. — Budapest, 11: Szépségápolás, hírek, 12.30: Az Erzsébet királyné-emlékmű leleplezésének a közvetítése, utána hírek, majd a Mándits-zenekar hgv. 16: Gramofon, 17: Mezőgazdasági előadás, 17.45: Indulók, 18.45: Hírek, majd Harsányi Zsolt előadása, 20.15: A budapesti koncertzenekar hgv. 22: Harmath Imre és Fényes Szabolcs „Manolita” c. operettjének közvetítése a Székesfővárosi Operettszínházból, 24.10: Hírek, majd Rigó Jancsi cigányzenekara. — Bécs, 12: Zongora- és orgona-hgv. 15: A bécsi kamarazenekar szimfonikus hgv. 14.15: Könnyű zene, 15.30: Ének-kari hgv. 17.20: Kamara-zene 19: A Hummer-zenekar hgv. 21: Lotte Leonard hgv. a bécsi szimfonikusok kíséretével, 22: Lehar Ferenc „Clo-Clo” c. operettje, 24.30: A Pauscher-jazz táncmuzsikája Victor Sternau (ének) közreműködésével. — Leipzig, 1.30: Bach-kantáták, 20: Részletek német operákból, A leipzig-i szimfonikusok hgv. 22: Händel „Rodelina” c. operája, 23.25: Spanyolország táncban és dalban, majd táncmuzsika. — Varsó, 22: Népies hgv. — Brinn, 20: G. B. Pergolese „A cseled, mint urnó” c. operája. — Frankfurt a M., 21.30: Katona-zene, 23: Wagner Richard „Tristan és Isolda” c. operája. — München, 20.35: Hgv. 22.10: Sidney Jones „A gésa” c. daltáncjátéka, 24.45: A Lehmann-zenekar táncmuzsikája. — Hamburg, 22: Friedrich v. Flotow „Fatme” c. vígjátékja Kölnből.

Hétfő, szeptember 26.

Bukarest, 15: Gramofon, 18: Katona-zene, 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Gramofon, 21: Brahms-kamarazene, 21.50: Előadás, 21.45: Könnyű-zene gramofonon, 22.15: A Brahms-hgv. folytatása. — Budapest, 11.15: Hgv. 14: Déli harangszó, 14.05: Gramofon, 17: Asszonyok órája, 18: Bethlen Margit grófnő felolvasása, 19.50: A Weidinger-szalonzenekar hgv. 20.45: Német nyelvlecke, 21.15: Magyar Imre cigányzenekarának a hgv. 22.20: Hírek, 22.55: Részletek Dohnányi „A vajda tornya” c. operájából. Vezényel a szerző, 24: Hírek, majd Berend Endre és Horváth Gyula zenekarának a hgv. — Bécs, 15.30: Gramofon, 14.40: Leopold Stokowski gr. lemezei, 15.10: Beethoven-lemezek, 19: A Geiger-zenekar hgv. 22.05: A bécsi nő a népies zenében, Hgv. 24: A Korgold-jazz hgv. Charles Bakers (ének) közreműködésével. Operett- és hangosfilmszlagerek. — Leipzig, 22: Olasz opera-részletek gramofonon, 23.55: Brahms négy komoly dala, majd Mozart-szerenád. — Zürich, 21: Gramofon, 22: Dal-est, 23: Schubert D-dur szimfóniája, 23.45: Korszerű zene. — Strassburg, 20.30: Zenekari hgv. 21.45: Gramofon, 22: A „Quator de Provence” kamara-zenéje.

Kedd, szeptember 27.

Bukarest, 15: Gramofon, 18: Vegyes zene, 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Gra-

mofon, 21: A stúdió zenekarának a hgv. 21.30: Előadás, 21.45: Ének-hgv. 22.05: A hgv. folytatása. — Budapest, 11.15: A rendőrzenekar hgv. 14.05: Horváth János cigányzenekara, 18: Gyermekmese-óra, 19: Gramofon, 20.30: Francia nyelvlecke, 21: Szalonzenekari hgv. 22: Móra Ferenc felolvasása, 22.30: Színmű-előadás a stúdióból, majd Farkas Sándor cigányzenekara, 1: Megyeri Gyula táncmuzsikája. — Bécs, 15.30: A Silving-vonósnégyes hgv. 14.40: Mária Olsewska lemezei, 15.10: Részletek új operettekől gramofonon, 17.20: Lengyel zene Adele Bauminger (hegedű) és Franz Mittler (zongora) közreműködésével, 19.05: A Machek-zenekar hgv. 20.15: A Holzer-zenekar népies hgv. 22.50: F. P. Buch „Michael Reinhold Lenz” (Egy sors Goethe árnyékában) c. hangjátéka, 23.50: A Gaudriot-jazz táncmuzsikája Dario Medina (ének) közreműködésével. — Mühlacker, 21.30: Önémet dalok Freiburgból, 22.15: Hildegard Zettwitz „A teremtés fantáziái” c. daltáncjátéka, 23: Népszerű szimfonikus hgv. Mannheimból, 24.45: Jazz-lemezek, majd sláger-egyvelegek a nagy Odeon-orgonán. — Berlin, 23.10: A berlini szimfonikus zenekar hgv. — Milánó, 21: Vegyes zene, 21.30: Gramofon, 22.30: Tosti „Eszményképek” c. operettje. — Darenty, 20.30: Mozart-zongorahgv. 21.20: Vaudeville, 24: Arthur Catterall hegedű-szólója. — Moszkva, 20.30: Hgv. közvetítése a rádió-színházról, 25: Osztyaharc a második ötéves tervben (Francia nyelvű előadás), 24: A fasizmus tanai és lényege. (Magyar nyelvű előadás).

Szerda, szeptember 28.

Bukarest, 15: Gramofon, 18: Vegyes zene, 20: Rádiószabadegyetem, 21: Jean Nestorescu hegedű-hgv. 21.30: Vidám negyedóra, 21.45: Hgv. 22.15: Titti Fotino zongorahgv. — Budapest, 11.15: A m. kir. i. h. gy. e. zenekarának a hgv. 14.05: Hgv. 17.30: Morse-tanfolyam, 18.15: Vitéz Miklós novellái, 19: A rádiókvintett hgv. 20: Olasz nyelvlecke, 20.30: Bodán Margit és Cselényi József magyar dalestje 21.30: Előadás, 21.45: A Mándits-szalonzenekar hgv. 23: Stefániai Imre zongoraművész Liszt-estje, majd hírek és táncmuzsika gramofonon, 1: Horváth Lajos cigányzenekara. — Bécs, 15.30: A Brunner-vonósnégyes hgv. 14.40: Walter Gieseking lemezei, 15.10: Gramofon, 19.50: Hgv. Charlotte Jaekel (hegedű), Beate Reichert (cselló) és Otto Schulhof (zongora) közreműködésével, 21.50: Kwapil Jaroslav „Rusalka” című lírai meséje, 1.05: Gramofon. — Heilsberg, 21.45: A königsbergi operaház Haydn-hgv. — Berlin, 21.50: Giuseppe Verdi „Az álarcosbál” című operája, majd táncmuzsika. — Darenty, 20.30: Mozart zongorahgv. 22: A BBC szimfonikus zenekar Brahms-hgv. a londoni Queens-Hallból, 1: A Roy Fox-zenekar táncmuzsikája.

Csütörtök, szeptember 29.

Bukarest, 15: Gramofon, 18: Vegyes zene, 20: Rádiószabadegyetem, 21: Dora Massini-ária és román dalestje, 21.20: Szimfonikus hgv. 22: Előadás, 22.15: A hgv. folytatása. — Budapest, 11.15: A Szervánszky-szalonzenekar hgv. 14.05: A rádiókvintett hgv. 18: Kutyák a hadiszolgálatban, Vajda Gyula előadása, 19: Mezőgazdasági előadás, 19.50: Vörös Misi cigányzenekara, 20.30: Angol nyelvlecke.

21: Hgv. 22.30: Részletek Huszka Jenő operettjeiből Szabó Lujza, Szedő Miklós és a M. kir. Operaház zenekarának a közreműködésével, majd hírek. — Bécs, 15.45: A Cerda-vonósnégyes hgv. 14.40: Mercedes Capsir lemezei, 17.20: Steffi Kapetschnik (szoprán) és Ernst Kurz (tenor) énekhgv. 18.35: A Weiss-zenekar hgv. 21.15: Új slágerek a világ minden tájáról, A Mathé-jazz és Wolfgang Ernst (ének) közreműködésével, 22.55: A bécsi szimfonikusok hgv. (klasszikus operett-részletek), 24.50: A Six Rhythmicans zenekar hgv. Otto Geitner zenehumorista közreműködésével. — Leipzig, 21.30: Szimfonikus hgv. — Mühlacker, 21.50: Gaetano Donizetti „Az ezred lánya” című vígjátékjának a közvetítése Karlsruhe-ból. — Róma, 22.45: Szimfonikus hgv.

Péntek, szeptember 30.

Bukarest, 15: Gramofon, 18: A Fanica Luza-zenekar népies hgv. 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Román zene gramofonon, 21: Mosoiu Alfréd „Az ősz” című egyfelvonásos, 21.50: Ének-kari hgv. — Budapest, 12.15: A póstászenekar hgv. 14.05: Eugen Stepak balalajka-zenekarának a hgv. 18: Háztartási előadás, 19: Lindmayer Béla előadása, 19.50: Ének-hgv. közvetítése a Szent István bazilikából, 20.15: Gyorsírás-tanfolyam, 20.45: Gramofon, 22: Sik Sándor és Szatmári István költeményei, 22.55: A budapesti koncertzenekar hgv. Részletek Puccini operáiból, 24: Hírek, majd Sovánka Nándor cigányzenekara, 1: Apponyi Albertné grófné franciayelvű előadása. — Bécs, 15.30: A Faltr-vonósnégyes hgv. 14.40: Feuermann Emanuel lemezei, 15.10: Gramofon, 18.30: Operett-törödek gramofonon, 20.55: Wagner Richard „Lohengrin” című romantikus operája, 1.10: Harry Osten zenekarának hgv. Ferry Höring (ének) közreműködésével. — Pozsony, 21: Orgonahgv. a Ferencrendiek templomából. — Varsó, 22.15: Szimfonikus hgv. — Hamburg, 21.40: Wagner Richard „A Rajna kincse” című operája, — Páris, 22: Strauss Richard „A rózsavirág” című operája. — Darenty, 22: Beethoven 9. szimfóniája, 24.15: A BBC zenekar hgv. — London, 22: Katona-zene Herbert Thorpe (tenor) és Foster Richardson (basszus) közreműködésével, 25.20: Kálmán Imre „A csárdáskirálynő” című operettje, 24.35: A „Savoy Orpheans”-zenekar táncmuzsikája.

Ó, TEMPORA — Ó, CÔRESZI...

Egy leégett pasas áll palamilyen ügy miatt a bíróság előtt. Az elnök a személyi adatok felvételénél megkérdezi a vádlótól:

— Foglalkozása?

— Kedő.

— Mi az, hogy kedő?... Talán kereskedő?

— Ugyan kérem, melyik kedő keres mánia?

KÜLÖN ÜL...

Egy kis bankház irodájába a héten beállított egy ur. Egyenesen a vezérigazgatói szoba felé tartott. A szoba elébe állt:

— Nem lehet bemenni, kérem, ülés van.

— De énnekem sürgősen beszélni kell a vezérigazgató urral.

— Ó különben nincs itt, kérem.

— Hogyan? Nem vesz részt az ülésen?

— Nem kérem, a vezérigazgató ur külön ül.

Gyorsan a rendőrséget!

A

TELEFON azonnal eléri!

A cselédszobából hangos szóváltás, azután sikoly hálatszik. A háziasszony egyedül van — fél. Segítséget akar a rendőrségtől. Azonnal megkaphatja, ha van a házban telefon.

A telefon, amely ilyen esetekben megfizethetetlen, a mindennapi életben többet ér, mint amennyibe kerül.

Telefonon csak ritkán kér segítséget. A mindennapi életben inkább egy nyugodt és készséges hívó mint gyors segítség. Beszélni akar férjével hivatalában, meg akar beszélni egy bridge-partit, meg akar rendelni fűszerárut, vagy információkat óhajt, a telefon mindezt olcsón, tökéletesen és idővesztés nélkül elvégzi.

Ha telefont akar, most azonnal megkaphatja. Felszerelési illeték 600 lei.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ

DE TELEFOANE

Sport

A Balkán-olimpián induló román atlétikai válogatott összeállítása

Bukarest, szeptember 25.

Az országos atlétikai bajnokságok után, az itt elért eredmények, valamint az évközben mutatott formák figyelembevételével kijelölték azokat az atlétákat, akik az október hó közepén Athénben rendezendő Balkán-olimpián Románia színeit képviselni fogják. Ez a lista még nem végleges. Az atlétikai szövetség 25-én Brassóban fog véglegesen dönteni a kiküldendő atléták személye kérdésében.

A válogatottak névsora a következők:

100 m. Beju és Löwenfeld vagy Csegezy.
220 m. Löwenfeld és Nemes.
400 m. Nemes és Popovici.
800 m. Popovici és Lapusan vagy Válcovici.
1500 m. Lapusan és Válcovici.
5000 m. Panaite, Manea.
10.000 m. Panaite, Manea.
110 m. gát Csegezy és Herold.
400 m. gát Krausz és Jon Virgil.

Marathon: Gál Lajos és Cucu esetleg Panaite is.

Távugrás: Lupan, Csegezy.
Magasugrás: Panajoth, Csegezy.
Rudugrás: Biró, Csegezy.
Hármasugrás: Panajoth.
Diszkosz: Havaletz, Fritz.
Súly: Fritz, Havaletz.
Gerely: Rottmann, Soós vagy Ciobotaru.
Kalapács: Bodea.

4x100 m. Beju, Löwenfeld, Csegezy, Jon Virgil.

4x400 m. Nemes, Popovici, Virgil, Krausz.
Eddig ezek az atléták vannak kijelölve, végleges döntés csak vasárnap lesz. A görögök 18 személy ellátását biztosítják, fennebb 22 személy szerepel a valószínű, hogy olyan számokban, amelyekben a külföldiek verhetetlenek, román induló nem lesz s így kiesik a névsorból egy pár atléta.

A román csapatra nézve nagy hendikep Csegezy sérülése, aki rudugrás közben, bokáját sértette meg olyan súlyosan, hogy hezekig nem trenirozhat, 100 méteren ő a legbiztosabb 11 mp.-es futó, 110-es gáton Romániában verhetetlen, rudban az idén ugrott máj 3,59 m-t és a stafétának is nélkülözhetetlen tagja.

Értesítéstünk szerint vasárnapra Brassóba rendelik Soós József kézdívásárhelyi és Ciobotaru brailai gerelyvető atlétát próbaverenyre. Soósnak itt adnak alkalmat behizonyítani, hogy 54 méteres formában van. — Kézdívásárhelyen elért rekordjait ugyanis a liga nem fogadta el hitelesíthetőknek formai hibák miatt.

A jugoszláv atlétikai bajnokság eredményei

Zágráb, szeptember 23.

Zágrábban tartották meg az idén Jugoszlávia atlétikai bajnokságait. Az eredmények általában gyengék. Részletes eredmények a következők:

100 m. Jamniczky 11 mp. (országos rekord beállítva.) 200 m. Jamniczky 22.6 (országos rekord beállítva). 400 m. Jamniczky 51.6 mp. 800 m. Tucsán 1 perc 59.1 mp. Országos rekord. 1500 m. Tucsán 4 perc 11 mp. 5000 m. Koren 16:38.4 mp. 10.000 m. Kovács 35:04.2 mp. Országos rekord. Magasugrás Buratovics 170 cm. Távolugrás Buratovics 664 cm. Rudugrás 540 cm. Súly: Kleut 13.11 m. Diszkosz: Kleut 41.07 m. Gerely: Slapar 49.84 m. 110 m. gát: Buratovics 15.7 mp. 400 m. gát: Jamniczky 58.2 mp. (országos rekord beállítva.) Kalapács: Gojics 47.29 m. Hármasugrás: Kiokovics 13.71 m. 4x100 m. staféta 45.1 mp.

Eszerint a jugoszlávok jók a közep-távu futásokban, a gáton, diszkoszban és kalapácsban, rendkívül gyengék a hosszútávon és magasugrásban.

Brassó vasárnapi sport-programmja

Brassó, szeptember 23.

A Brasovia pályán délután 5 órakor kerül sorra a nap legérdekesebb mérkőzése, mely az Olympia és az ACFR-t állítja egymással szembe. Az Olympia épp

a mult vasárnap lelkesedés nélküli játékkal váratlan vereséget szenvedett az újra feltöltő munkáscsapatától s így most sorra kerülő bajnoki mérkőzésére fokozott ambícióval készül. Az ACFR jó startot akar venni s ezért szintén mindent elkövet, hogy győzzön. Egyénileg jó játékosokból áll ez a csapat, azonban nincs eléggé összeforrt, nem egységes s ezért még nem futott fel nagy formájára. Az Olympia egységes, gyors csapat, csak rapszódikus, felváltva jó és rossz. A favorit az ACFR, mely két jó csatárát, Ströck III-at és Vajdát nélküli ugyan, de jó közvetlen védelme van, melyen csak a régi komplett Olympia csatársor tudna áttörni. A mérkőzést Tóth Ödön vezeti. Előtte az IAR játszik az Ivria ellen. Biztos győztes az előbbi. Biró Lungu. A másodosztályu bajnokságban a Glória és Suburbu találkozik 1 óra 45 perckor. A jobb Glória győzelme várható. Délelőtti 9-kor a BMTE és Suburbu 11 órakor az Olympia és az ACFR kombi náltjai játszanak, valamennyien a Brasovia pályán.

A hosszafalusi Isvorul Kézdívásárhelyre utazik a KSE ellen, a brassói Venus Sepsiszentgyörgyre az SzMTE ellen játszani.

† ELŐLEPTETETT BRASSÓI FUTBALLBÍRÁK. A központi bíróbizottság előterjesztésére a labdarúgó-bizottság központja a következő bírákat léptette elő: Tibád Géza ligabíróvá, Gergely Aladárt ligabíróvá, Tóth Ödönt ligabíróvá, Hamar Andort és Ruzitska Bélát kerületi bíróvá.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az megbeszéli a vevőt, gyorsan és meggyőzően szolgál ki forgalom mellett jelekenyen olcsóbb árakat számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT: KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZEREZZE BE SZÜKSÉGLETÉT AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt raktár minden

kovács, lakatos, bádigos, ács, asztalos, építész, mezőgazdasági

szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.

Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

FIERĂRIE SPECIAL

A. ROSSTAUSCHER
Brassó.

WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)

Épület- és bútortasolás, valamint minden vasárú és szerszám legolcsóbb bevásárlási forrása.

CIPŐK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES „FOR-EVER“ a legjobb külföldi márkák

IPSEN CIPŐARUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES SEGESVÁR

A Központi Hitellroda és a „B. Z.“ tagja.

Record Ruhaáruházban

Brassó, Kapu-utca 1 sz. (Str. Regele Carol).

Nemcsak jól, hanem nagyon olcsón is vásárolhat.

Az árakat ismét leszállítottuk!

Férfi szövetruhák Lei 600.— tól
Trench-coat „ 500.— „
Munkásruhák „ 240.— „
Szövet gyermekruhák „ 240.— „

Henna Royale

A közismert keleti hajfestő növény

Állandóan frissen raktáron minden színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej
Nagy doboz ára 150 lej

HENOL ROYALE

A folyékony hajfestő szerek királynője

Minden kívánt színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej, négyszeres mennyiséget tartalmazó doboz ára 250 lej

Díjtalan használati utbaigazítás. Más festőszerek által elrontott hajszínt a legnagyobb gondossággal helyreállítunk. Kérje minden nagyobb gyógyszerárban, drogeriában, fodrászüzletben és illatszertárban. Minden doboz magyarul felvált utasítást is tartalmaz.

DORTHEIMER
Bukarest, Calea Victoriei 50

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítólappal 40 lej.

Csak is

Westemear

cégnél Brassó, Szabadságtér 8
(volt Lensor 31-33).

találja meg a következő előnyöket:

Női osztályunkban: majdnem naponta bécsi és párizsi modellek utáni újdonságokat, — garantált szolid jó árut — szolid, kedvező árakkal.

Férfi osztályunkban: az első-rangu bukaresti Cehoslovaca RT.-nek garáti lerakatát!

Mérték osztályunkban: kifogástalan szabást, a Schery-gyár különlegességeit a legjobb kivitelben.

Olcsó férfi és gyermek ruházati osztályunkban: a legolcsóbb árut is közismert jó minőségben.

Eredeti gyári árak!

Telefon 710. A közp. hitellroda és a B. Z. tagja

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, valamint Crep de Chine előnyös árak mellett

DEPNER és ROTH-nál

BRASSO, KAPU-UTCA

A Brassói Központi Hitellroda és a B. Z. tagja.

Simon Judith

művirág-gyárában szerezheti be a legmodernebb kalapvirágokat, gyári áron.

Bukarest, Str. Gábroveni 59, I. emelet.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

„Continental“

írógép és számológép javító műhely

Brassó, Mihail Welsz 19

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektiv-regény. A 115-as percsomó, Egy nagystilű szélhámós, A kísértet tanya, A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, Végzetes aszszony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Áraink olcsósága

Szövet és Bélésáruban

versenyen felül áll!

Látogasson meg vételkényszer nélkül

POSTAVĂRIA POPULARĂ

BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 (HIRSCHER-U. SAROK)

Ifjuság

Szülői öröm

Irta: Mathias Barr

Csak egy pöttöm gyereit,
Ki égből hullt alá,
Arcocskája kerek
Két csöpp szem festve rá.
Az orra pisze tán,
Szájacskája piros...
Két kis kacsó csupán
Tíz ujja mind zsíros!

Szóske fejecske csak,
Fürtje selyemszerű.
Nyelvére vig szavak,
Képeben száll derű...
Ágya öklönnyi még
Hisz' benne semmi sincs,
De nekünk ez elég,
Csak folyton ránktekints!

Rügy ő, mely most fakad
Szirmát most bontja fel,
Ahol ilyen akad
Óh, azt szeretni kell.
Csak egy pöttöm gyerek
Pufók és hófém,
De nekünk, emberek
Minden kincsel felér!

Angolból fordította:
n. f.

Új arcot készítettek egy ember nek esztendőig tartó sorozatos műtétekkel

A liverpooli kórház sebészeti osztályán szennzációs műtétet végeztek az orvosok. Új arcot készítettek egy szerencsétlen ember számára, akinek arcát teljesen szétrombolta egy robbanás. Hárman különböző műtét kellett az arc elkészítéséhez. A beteg testének minden részéből egyjötték össze a húst és a bőrt az új arc számára. Egy évig tartott a műtét sorozat, fokról-fokra „épült” fel az új arc. A legnehezebb volt az új orr elkészítése: ezen csaknem egy hónapig dolgoztak a sebészek. Most már elkészült a beteg új arca, amelyen már csak a forradások látszanak, de hamarosan ezek is el fogják múlni. Érdekes, hogy az új arc egyáltalán nem hasonlít a régihez és amikor a páciens elhagyta a kórházat, a legtöbb régi ismerőse nem ismert rá.

Az elbizakodott francia baba

Zsuzsika egy reggel sietve haladt át a sáros uttesten, hogy hamarabb elérje az iskolát. Az út közepén, a sárba tiporva, valami fény csillant a szemébe s ahogy lehajolt érte, látja, hogy az egy szép kis francia baba.

Zsuzsikának a szíveverése is elállt örömeiben. Legöngyölte a tiszoraijúról az újságpapírost, nagyjában letörölgetve vele a sárat a babáról, beletette a könyvestáskájába, aztán megkettőzött léptekkel sietett az iskolába.

Egész délelőtt alig várta, hogy pége legyen az előadásnak. Otthon aztán elhelyezte a babaszobában a többi babák közé.

A francia baba nagyon örült, hogy az esős, sáros pocsolyából végre fedél alá került. Boldogan pihente ki magát a patyolatfehér ágyon az első éjszaka, kis társai között. Mert voltak ott többen is, köztük egy kékszemű, szőkehajú parasztababa, aztán egy nagyon helyes kis karakterbaba, akik nagy örömmel fogadták az új barátot.

— Oh, — kiáltott fel egyszer elkeseredetten, — minek is kerültem én ilyen parasztlak közé! Ezek nem tudnak finomak, előkelőek lenni s nekem ilyen áruva népség között kell leélnem szép, fiatal életemet...

Máskor meg hallgatagon szomorkodott, busult.

Egyszer aztán különös beszélgetésre lett figyelmes, amelyet a Zsuzsika szülei váltottak egymással. Most éppen az édesapa szólalt meg:

— Megkaptam az állást Párisban. Pár nap múlva költözködünk.

— Hát a játékaimmel mi lesz? — kérdezte elfogódottan a kis Zsuzsika.

— Oda fogod ajándékozni játékaidat a szomszéd Annuskájának.

No, meghallotta ezt a francia baba s

öltötte magában, hogy ő bizony nem megy a szomszédék Annuskájához, hanem majd elrejtőzik valamelyik láda aljában s így elviszik őt is Párisba.

Néhány nap múlva lehozták a padlásról a ládákat, utazókosarakat és belerakták a ruhaneműket, apróságokat. A francia baba megráta, amíg mindenki lefekszik, aztán az egyik nyitvahagyott láda alatt szépen megbujt.

Afrikai vadászkalandok

Seiler Jack híres oroszlánvadász és állatszelídítő. Évekig kalandozott Afrikában, oroszlánra, tigrisre, krokodilusokra és más veszedelmes fenevadakra. Vadászkalandjairól az egyik nagy londoni lapban mesélt el sok érdekes részletet s ezekből adunk mi is kóstolót az Ifjuság olvasóinak. Hadd lássák ezekből az érdekes vadászkalandokból is, hogy a nyers erő és pakság csak ritkán győzheti le az emberi találékonyságot és hidegséget.

— Egy alkalommal a Viktória-tónál ültünk fel a tanyánkat, hogy krokodilusokra vadászzunk. Tulságosan egyszerű nem volt a dolog, de miután biztosítottuk magunknak egy néger falu segítségét, úgy horgásztuk a krokodilusokat, mint a pisztrángokat.

A horgászás úgy történik, hogy egy kötélre vaskampót erősítünk, amelyre nagy darab vérest húst tűzünk, azután bedobjuk a folyóba. Igen ám, csak hogy a krokodilusok nagyon ravasz állatok. Nem harapnak nyomban a csalétek után, mert elvárják, hogy a húst ügyesen szervírozzák számukra. Ezt a mi négerünk kitünően értették és így a legtöbb esetben nem tartott sokáig, amíg a bestiák egyike fogvamaradt a kampón.

Orangutánvadászat — pálinkával

A benszülöttek segítségét az emberszabású majmok vadászatánál is igénybe kellett vennünk. Ezek a benszülöttek sokszor egész pokoli ravaszsággal értenek a bizonyos körülmények között nagyon veszedelmessé váló, de mindenképpen rendkívül okos állatok elfogásához, anélkül, hogy hajuk szála meggörbülne. Ha valahol felfedeztünk egy orangután vagy egy csimpánzt, első feladatunk az volt, hogy a fára kergessük. Ha már egyszer fenn ült a fa telején, nem szökhett meg

Este aztán vonatra ültek Zsuzsikáék s pár nap múlva megérkeztek a nagy, fényes, ragyogó városba. Az állomásán hordárok kapták meg a ládákat, kosarakat s egy autóból rakva szállították Zsuzsikáék új hajléka felé. Hanem az uton baj történt. Az egyik oldalt állított ládának kinyílt a födele s a földre zuhant belőle minden.

S a finnyás, büszke kis baba ottmaradt az uttesten összetört tagokkal, meglépázott, sáros hajjal, hogy másnap a piszkos szemeteskoszra kerüljön...

Palika tudós lesz

Palikának szörnyen nagy napja van máma, Kérem, beiratták őt egy iskolába! Valóságos komoly, igaz ember lett. Aki most már csomó könyvvel iskolába megy!

Gyurni fogja a tudományt komoly kis agyába, Minden csoda valósággá válik már számára. Megfejtődik repülőgépi, autó, football titka, Mert Palika most már komoly, első elemista!

Ha egy krokodilus egyszer már megragadta zsákmányt, azt nem engedi el a világért sem és így a mi tizenöt négerünknek, akik a kötelet fogták, nem volt egyéb dolguk, minthogy a kötelet húzzák és így a falatjához ragaszgató krokodilus a szárazföldre jöjjön. Közben a többi néger bambuszról font hatalmas csövet hozott elő, amelyen keresztül először a kötelet dugják és azután rányomják a falatjához ragaszgató krokodilus fejére, úgy, hogy a krokodilus már nem tehet kárt senkiben. Alighogy ez megtörtént a fonott csövet mind két végén összekötik, a szája körül még néhány kötelet csavarnak s most már nyugodtan szállíthatják a zsákmányt a hajóra. Természetesen megtörténik, hogy a dolog nem megy ilyen simán vérbe. Egyszer például megtörtént, hogy a krokodilus mégis kiengedte a szájából a falatot s a véres hús helyett inkább az egyik, véletlenül hozzá tulközelt merészkedett négernek a karját harapta le s ezzel megvigasztalódva hátra arcot csinált és eltűnt a vízben. Egy másikat pedig már félig behúztunk a csőbe, amikor a farkának egyetlen ütésével összezsuzta egyik négerünknek mind a két lábát.

foglul. A legügyesebb négernek hálót dobna föléje és a többivel együtt óriási ordítózás közepette rárohannak, hogy a hálóból kibontakozni nem tudó állatot megkötözzék. Az orangutánok és csipán-szok rendkívül okosak, fogságban csakhamar rájönnek arra, hogy erővel és vad-sággal nem tudnak sikeresen megmérkőzni az emberek ravaszságával. Rájönnek arra, hogy senki sem akar nekik ártani vagy fájdalmat okozni és rövid idő alatt annyira bizalmasak lesznek, hogy az ember veszedelem nélkül beléphet ketrecükbe.

Oroszláncsapda

Az állatok királynak foglyulejtése ma már sem nem veszélyes, sem nem érdekes vállalkozás. Az oroszlánokat csapdával fogják, nem sokkal másképpen, mint az egeret. Csalétkül fiatal kecskét kötnek karához és a kecske körül állítják föl a csapdákat. Az egyiket okvetlenül érintenie kell az oroszlánnak, ha meg akarja szerezni magának a kecskét.

Természetes, hogy a csapdákat gondosan el kell rejtetni, de így is igen sok időbe telik, amíg a kecskére figyelmes lett oroszlán elszánja magát a végzetes ugrásra, mely a csapdában végződik. Hogy ne kelljen az időt hosszadalmas várakozással tölteni, a kecske mellé kis ketrecbe egy foxterriert is tettünk. A kutyanak a ketrece olyan szerkezetű, hogy automatikusan megnyílik, mihelyt az oroszlán becsúsz a csapdába.

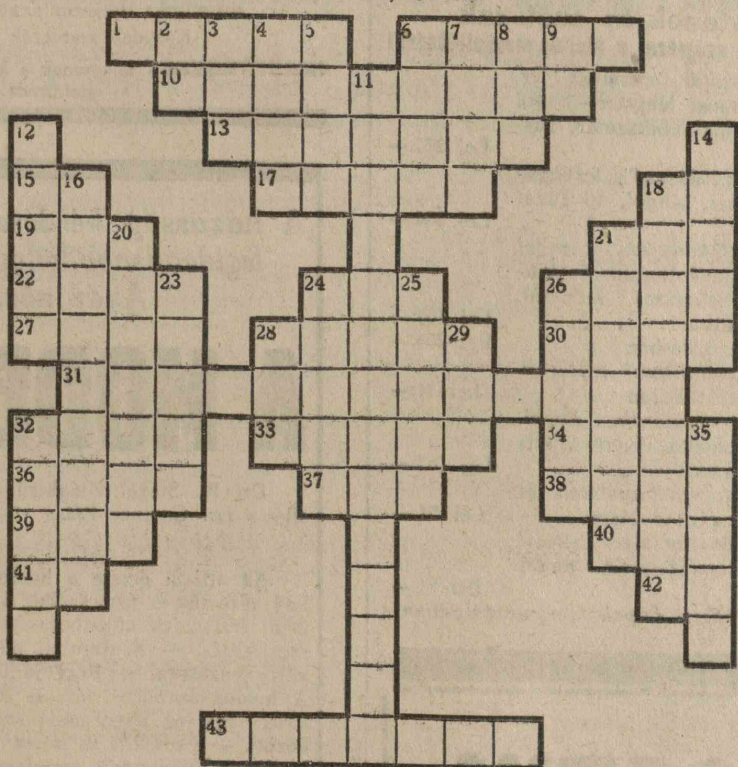
Most már nyugodtan tanyázhatunk táborunkban, míg foxink hozzánk rohant. Érkezése azt jelenti, hogy oroszlánt fogtunk. Foglul ejtése tehát elég könnyű volt, de sokkal nehezebb feladatot jelentett, amíg foglyunkat ketrecbe tudtuk tenni. Akad oroszlán, amelyik csodálatraméltó egykedvűséggel veszi tudomásul sorsát, a legtöbb azonban, különösen az első időben, olyannyira tombol, hogy még a ketrecének közelébe se mehetünk ha életben akarjuk tartani. Ez addig tart amíg karmait majd kitépi a ketrec rácsán és fogait tönkre rágta a vason.

Heteken, sokszor hónapokig tart, amíg végre ketrecét megközelíthetjük, anélkül, hogy a szegény állat dührohamát életrekeltenénk.

Igen érdekes az oroszlánok szokásának a módja. Minden más vadállat, ha váratlanul szabadnak érzi magát, egyszerűen elrohan. Az oroszlán számára a nyílt futás nem szimpatikus. Mint minden más macskafajhoz tartozó állat, fedezetet keres, amit csak akkor hagy el, amikor már félig biztosnak érzi magát. Egy alkalommal elefántcsorda sétált keresztül táborunkon. Sétájuk közben nem vigyáztak a ketrecekre, amelyek sulvos léptük alatt úgy mállottak szét, mintha pálcikákból lettek volna. Mire visszatértünk, a szabadlábba került oroszlánok eltűntek. Amikor egyik négerünk az egyik feldöntött sátrat ismét fel akarta állítani, kiderült, hogy oroszlánjaink nem is szöktek meg, hanem nyugodtan bóbiskoltak a sátorlap alatt. Néhány ütessel hlára sujtották a védtelen embert s csak ezután menekültek el az őserdők felé...

KERESZTREJTVÉNY

Orbán Idus, Alvinc.

Vízszintesen: 1. madár. 6. leánynev. 10. az evés egy módja. 15. kényelmes butor-darab. 15. latin kötőszó. 17. középiskolai oktató. 18. erdőn sok található. 19. földmives teszi. 21. ilyen ló is van. 22. európai nép többségében. 24. igekötő. 26. a karrikatura is az. 27. nem üres, sőt. 28. régi magyar pénz. 30. ilyen a falevél, meg a kezünk, karunk. 31. ige mód. 32. ruhát kefélünk vele. 33. író, a Petőfi-társaság elnöke. 34. a méz és a cukor ilyen. 36.

bibliai férfi név. 37. piros angolul. 38. női becéző. 39. idős. 40. a vér latin nevé. 41. késnek, de szónak is van. 42. időhatározó. 43. rovatcim (o—u).

Függőlegesen: 2. zongoraművész, zeneszerző monogramja (1840—1892). 3. ilyen párt is van. 4. az öngyilkos előtt nem kedves. 5. magyarországi megye. 6. kérdés. 7. egy nagy, kerek szám, betűkkel leírva. 8. széles, románul. 9. kötőszó. 11. a hajó az, meg aki rajta ül, az is. 12. a tűz,

meg a bőr is teszi. 14. középkorban védőeszköz volt. 16. aki sokat beszél értelem nélkül. 18. régen így hívták az uralkodókat (Erdélyben!). 20. Távolbabszóló kéznapi neve. 21. irodalmi mű élces átírása. 23. egy ékezetűbával az a női név, mint vízszintes 6. 24. anya latinul (t—r). 25. állatok, aljas. 27. mindenki bizik és 28. emberi munkát pótol. 29. Ital neve népiesen. 32. így hívják a kis kávéházak tulajdonosait. 35. harcokban viselték a hadfiak.

Ötletes, ügyes új rejtvényeket küldjétek, gyermekek. Most már a technika századában élünk, ennek a szellemének és új fogalmak, a technikával összefüggő rejtvényeket kérek.

Szorgalmasan hát, lássuk, ki lesz a legügyesebb! Szeretettel üdvözlök mind.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

P. E., Ilyejaaba, Luc, mairé vagy, miért nem jelentkezel? Zolti is türelmetlenül várja a leveledet. — G. Sári, Zsibó. Örömmel fogadunk az Ifjuság táborába. Csak szorgalmasan, ügyesen, hogy az előlegezett szeretet kiérdemeld. — S. I., Brassó. Rejtvényedben hiba van, amennyiben az álljt nem ly-el írják, már pedig a stop azt jelenti. Próbálkozz más rejtvényekkel is. Üdvözlét. — M. M., Kolozsvár. Kedves Mária, küldd be az írásod meggyőzően! Üdvözlét. — Sz. P. S., Türos. A jutalomkönyvet már elküldtük. Szeretném, hogy ha csak azért, mert rádmosolygott a szerencse, nem maradnál ki a rejtvénymegfejtők közül, mert az egy kicsit hálátlan dolog. — B. I., Nagykároly. Most aktuálisabb volna Falun — ősszel-t megírni. Ez az írásod elkészült. A másik jönni fog.

P. G. Kolozsvár. Így igen, Gabi, nagyon szép. Kár, hogy későn érkezett, most már csak a jövő számban hozhatom. Írásaidat továbbra is várom. Köszöntelek!

Legalább 10.000 asszony

használja és dicséri naponta a Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sülték, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, amint-hogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszaltani, szappant főzni, kenyeret sütni, kávé főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsírt olvasztani és — puliszkát főzni. Egyszóval: felőleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 150 lej.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerűségű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen.
Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában
Brassó, Napu-utca 56—58. az udvarban.

Földi Mihály:

Kádár Anna Lelke

Propaganda kiadása csak 75 lej.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában.

THEODORE DREISER

Amerikai Tragédia

Három nagy kötet. Első kötet 354 lap, második kötet 350 lap, harmadik 420 lap. A három kötet ára finom papíron nyomva 254 lej.

A szerelem- és pénzsóvár amerikai ifjuság tragédiája

Hatalmas, ellenállhatatlan erejű áradatban hömpölyög előtűnik ebben a regényben a mai amerikai élet, amely alapjában véve nem más, mint Európa hamarosan eljövendő élete. Ez a regény az amerikai szegény ifjú története, de nem idillikus és nem optimista. A legnagyobb mélységeket tárja fel, amelyek a háború utáni amerikai fiatal nemzedék előtt nyílnak fel: a szörnyű lelki harcot, amelyet a testet-lelket lealázó szegénység és a gondtalanságot és hatalmat jelentő gazdaság nap-nap utáni összehasonlítása jelent egy fiatal ember számára, aki alapjában véve jó fiú, szereti szüleit, testvéreit, nem akar ártani senkinek és biztos érezzük, hogy karriert csinálna, ha például szülei heti 10—20 dollárral támogatnák néhány évig. — Kapható: a Brassói Lapok Könyvostályában.

VASCŐUDVAR Műszaki Vállalat

Fürdőszoba, központi fűtés, szellőzőberendezések. Vizvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.

KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár lerakat

Brassó, Vasut-utca 52 szám
(Vámmal szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is

Fizetésül elfogad:

Brassói és Nagyszebeni Általános Takarékpénztár és Brassói Népbank betétkönyvet is

Primăria Municipiului Brasov

No. 21649—1932

HIRDETMEŊY

az igazolási könyvecskék kiadására és láttatására vonatkozólag.

A belügyminiszteriumnak 10121. A—1932 szám alatt kelt rendelete értelmében Brassó törvényhatóságu lakóinak tudomására hozatik, hogy az igazolási könyvecskék kiadása és láttatása folytattni fog.

A könyvecskék kiadása díjmentesen történik.

Ennek következtében a törvényhatóságnak azon lakosai, akik a törvényben előre látott könyvecskét eddig még nem kérték ki, illetőleg akik ezen könyvecskét a f. évben még nem láttatottatták, felhívjuk, hogy a városi tanácsnál (Károly-király-utca 53 sz. II. em. 4. számú szoba) hétköznaponként a hivatalos órák alatt azaz 4—6 (16—18) jelentkezzenek.

Comisia interimară

Presedinte: Secretar General:
Dr. Voicu mp. Maxim mp.

Primăria Municipiului Brasov

No. 21.728—1932

serv. econ.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEŊY

A marhavásártéren felgyülemelő trágvának egy évre való bérbeadása céljából f. é. október hó 28-án d. e. 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban egy nyilvános, szóbeli árlejtés fog tartatni. A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban tekinthetők be.

Brassó, 1932 szeptember 21.

Comisia interimară

Presedinte: Secretar General:
Dr. Garoiu mp. Maxim mp.

ANGOL

nyelvtanok és szótárak

magántanulók számára, a kiejtés megjelölésével

Lingua szakszótár, ujdonság. Dr.

Révész Vilmos: Magyar—Angol

keresek. és jogi szakszótár, fü-

zve

Schidlof dr. „1000 szó”, levlész-

rinti módszer, Angol, 10 füzet

dobozban

Lingua nyelvkönyvek: Angol

nyelvtan (magántanulás és tan-

folyamok számára) kulccsal,

félváson, kötve

Egészváson kötésben

Lingua: Angol liliputi szótárak.

32° Részenként külön

Schenk kézi szótárak. Angol,

szek. dr. Latzkó Hugó. Mind-

két rész egybekötve

Schenk: Angol zsebnyelvtan és

társalgó, magántanulásra

Lingua: Hasznos társalgók, Angol

—magyar beszélgetések, angol

tolmács

Lej 51.—

Kapható a Brassói Lapok könyvostályában,

ZILAHY LAJOS

A LÉLEK KIALSZIK

c. regényével újabb hatalmas alkotással gyarapította eddigi munkáinak sorát.

ATHENAEUM KÖNYV ÁRA KÖTVE 68.— LEJ.

Kapható a **Brassói Lapok Könyvostályában**

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

ÖNGYUJTÓ, a legújabb rendszert, a monopól által lebélyegezve, kapható a Cartea Românească cégnél, Dicioşan-märtn. Ára darabonként 580 lej. Hozzávaló 5 darab óriási kovakó 35 lej. Szétküldés utánvétel. 19319

Finom, meleg GYAPJUHA-RISNYÁKAT és CÉRNAHA-RISNYÁKAT kötök. Gyermekeknek, stucnik. Cim: Hársulskőbánya-utca 59. Földszint. Olcsó árak. 19317

MOTOROK 100 HP Diesel, 55 és 35 HP szivógáz, 30 és 12 HP nyersolaj, 30, 25 és 20 HP petróleum motorok és egy komplett hidraulikus olajsajtó eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. 19311

Emeletes kőház Belvárosban ELADÓ. Cim 19374. szám alatt a kiadóhivatalban.

23.6 kilogrammos sineket, apró anyaggal cca 10 vagonig azonnali szállításra keresek. S. Kálmán, Timişoara. Str. Gen. Foch 1. 19379

Veszek készpénzért jókarban levő billiárdot. Csizsár Lajos vendéglős, Odorheiu. 19397

Használt FÉNYKÉPEZŐGÉPET vennék 1:4.5 objectívvel, 9x12 nagyságban. „Fénykép” jelíggel a brassói kiadóba. 19389

Eladó: Ebédlokrand, szőnyegek, dunyhák, futószőnyeg, Pianinók. Weisz Mihály-utca 18., dr. Hankóné. 19388

Keresek megvételre közép-nagyságú, használt főzőkályhát. Cim 19357. szám alatt a kiadóban.

Keresek sürgős megvételre jókarban levő, üzemképes 4—5 tonnás teherautót. Cim 19391. szám alatt a kiadóban.

Allást nyer

Francia nagymunkás szabósegédek állandó munkára kerestetnek. Csak elsőrangú munkások ajánlkozzanak. M. Neumann, Brassó. 19380

Nagy gyakorlatlalt bíró, teljesen megbízható „Diesel-gépkezelő” kerestetik. Állás azonnal elfoglalható. Kimerítő ajánlatokat „DIESELGÉPESZ” jelíggel a kiadóhivatal továbbít. 19395

A BRASSÓI TURISTA EGYESÜLET az irodai teendők ellátására női munkást keres. Előnyben részesül, aki a román és a német nyelvben, valamint a könyvelésben jár. Jelenkezni lehet személyesen, vagy írásban szeptember 28-ig dr. Takáts József főtitkárnál, Brassó, Buzasor 9., (ügyvédi iroda). 19392

Allást keres

Eredményes háztartást vállalna szolid tanítónő. Ajánlatokat „Négy nyelvismertet” jelíggel a kiadóhivatal továbbít. 19393

A háztartás minden ágában járatos, irodai gyakorlatlalt bíró urinő, bármilyen alkalmazást keres. „Azonnal” jelíggel a marosvásárhelyi fiókiadóba. 19396

Fényképész, perfekt gyakorlatlalt a szakma összes ágában, állást keres. Cimet a kiadóba kér. 19394

Lakás

KIADÓ 4 szoba, mellékhelyiségekkel, mérsékelt árban. Megtekinthető bármikor Brassó, Jorga-sor 18. 19354

Kut-utca 28. szám alatti üzlethelyiség, lakással együtt, október 1-ére kiadó. 19390

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenciációs találmányom ismeretét. Cim:

„Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

Könyvek

CROKER REGENYEI kötetenként csak 35 lej. A falu szépe. A guruló kő. Jogos büszkeség. A kevély Katalin. Lismoyle. A másik, Női diplomata. A szép Neville kisasszony. A vándor madár. Váratlanul. — BENICZYNE BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej. kötetenként. Az átültetett virág. Családi hagyomány. A házasság titka. Hercegi korona. Nyomavészett. Rang és pénz. A hegyesség tündére. Kaphatók a

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Lárisi Divat”, a női divaton kívül gyermekdivatot, női kézimunka, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül. Postai küldésnél még külön 3 lej portóra is küldendő. Ugyanilyen árban elfogadjunk előfizetéseket 3, 6 és 12 hóra is. A Brassói Lapok Könyvostályva

IDECESSÉC és ÖSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELDMANN S. ideggyógyor. — II. kiadás. 140 oldal. Ára 90 lej.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braov (Brassó), Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némegy Gábor (Temesvár, I. Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBÍZOTTAK.** Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-ter 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Church 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszeben:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2) — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilágy-somlyó:** Helperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. **HIRDETÉSEKET** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb fellogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formái alakulásai. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Beleegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódott szerelmek házassága. — A boldog szerelem hármass hangzata: Értelme, szenvedély és lelkiség. — A házasság nem gyógyszer az abnormális szexualitásnak. — Meddig mehet az őszinteség a házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házibarat. — Küzdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-élű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egynejtűség. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság büszség nélkül? — A nemek teljes egyenjósága. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára fűzve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvostályában